

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 26 Νοεμβρίου 2016

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Με τα μάτια του θύματος

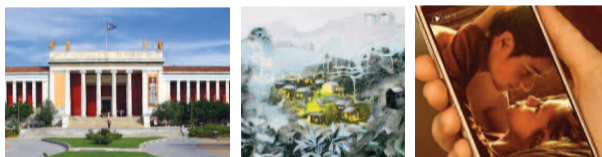
ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Ο το πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, στη Σαμπιονάρα παρουσιάζονται έως και αύριο Κυριακή, σε μία έκθεση φωτογραφίας, πορτραίτα γυναικών από την πόλη των Χανίων, που έχουν αναγνωριστεί για τις επαγγελματικές και κοινωνικές τους δραστηριότητες, εκπροσωπώντας ένα μεγάλο φάσμα ρόλων και ιδιοτήτων και στα οποία ο φωτογράφος Νίκος Καραφάς προσπάθησε να αποτυπώσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη ματιά, το πρόσωπο και το σώμα μιας γυναίκας που έχει υποστεί βία. Οπως μας εξηγούν εξάλλου οι επιστήμονες του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών που συνδιοργανώνει την Έκθεση, η βία κατά των γυναικών είναι μεγάλος κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και σημαντική αιτία θανάτου και αναπηρίας για τις γυναίκες 16-44 ετών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - 7 ~ Πολιτισμός - Σερφαρίσματα

σελ. 8 - 9 ~ Με τα μάτια του θύματος

σελ. 10 ~ Η Λισαβόνα του Φερνάντο Πεσόα

σελ. 11 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 12 ~ Παιδότοπος

σελ. 13 ~ Συμμετοχή του 4ου Γυμνασίου στο ERASMUS+

σελ. 14 ~ Τα παιδιά στη δίνη των πολέμων

σελ. 15 ~ Ιστορία της Ιατρικής: ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 541

Φανταστικό μουσείο

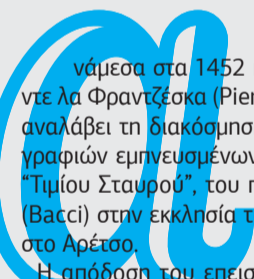

Πίερο ντε λα Φραντσέσκα (Piero della Francesca), "Η νίκη του Μεγάλου Κωνσταντίνου επί του Μαξέντιου στη Μίλβια γέφυρα", Τμήμα της διακόσμησης του παρεκκλησίου Μπάτσι (Bacci) με ένα εικονογραφικό πρόγραμμα εμπνευσμένο από την ιστορία του Τιμίου Σταυρού, γύρω στα 1452-1466, Εκκλησία του Αγίου Φραγκίσκου, Αρέτσο (Arezzo), Ιταλία.

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

νάμεσα στα 1452 και στα 1466 ο Πίερο ντε λα Φραντσέσκα (Piero della Francesca) θα αναλάβει τη διακόσμηση με μια σειρά νωπογραφιών εμπνευσμένων από την ιστορία του "Τιμίου Σταυρού", του παρεκκλησίου Μπάτσι (Bacci) στην εκκλησία του αγίου Φραγκίσκου στο Αρέτσο. Η απόδοση του επεισοδίου της μάχης στη Μίλβια γέφυρα είναι ένα από τα αριστουργήματα του κύκλου. Στο αριστερό τμήμα προελαύνει η στρατιά των νικητών, με το στρατιωτικό λάβαρο ευθυτενές να κυματίζει αγέρωχα και τον Κωνσταντίνου έφιππο, αποδοσμένο σε προφίλ να προΐσταται βραχεία κεφαλή, επιδεικνύοντας με το προτεταμένο αριστερό χέρι έναν μικρό σταυρό ως φυλακτό και ιερό σύμβολο της επιτευχθείσας νίκης του. Στο δεξιό τμήμα αποδίδεται η άτακτη φυγή της πλευράς των ηττημένων, όπως υποδηλώνει και η χρήση ζωγραφικών τεχνασμάτων, όπως π.χ. η πτώση του αλόγου της μορφής σε πρώτο πλάνο και οι εκφράσεις αγωνίας στα πρόσωπα των λιγοστών δυστυχώς μορφών που έχουν διατηρηθεί σε καλή κατάσταση. Μια εξαιρετικής σημασίας επιμέρους λεπτομέρεια δε θα πρέπει στο σημείο αυτό να αποσιωπηθεί. Η μορφή του Μεγάλου Κωνσταντίνου με το μυτερό γένι, το αυστηρό προφίλ και το βυζαντινό Σκιάδιον ως επίστεμμα κεφαλής, φέρει τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά του αυτοκράτορα Ιωάννη Η' Παλαιολόγου, όπως αυτά μας σώζονται σε ένα μετάλλιο του Πιζανέλλο (Pisanello), που φυλάσσεται σήμερα στο μουσείο Μπαρτζέλλο (Bargello) της Φλωρεντίας.

Ο βυζαντινός μονάρχης είχε παρευρεθεί μαζί με την πολυπληθή (πάνω από 700 άτομα) αντιπροσωπία του στη σύνοδο της Φερράρας - Φλωρεντίας (1438-1439), όταν η ορθόδοξη και η λατινική εκκλησία είχαν επιδοθεί σε μια ύστατη (αν και στο πολιτικό επίπεδο εν τέλει εξίσου αναποτελεσματική) προσπάθεια σύγ-

κλισης απόψεων και υπέρβασης των επιμέρους διαφορών τους σε θρησκευτικά ζητήματα, με απώτερο στόχο τη σύσταση ενός κοινού μετώπου αντιμετώπισης της προελαύνουσας τουρκικής απειλής.

Το αναχρονιστικό αυτό ζωγραφικό τσιτάτο από τον Πίερο ντε λα Φραντσέσκα (σίγουρα έχοντας τη συγκατάθεση και προτροπή των παραγγελιοδοτών του), προσδίδει μια "εκσυγχρονιστική" πολιτική διάσταση στο έργο. Δεν πρέπει να ξεχνάει κανείς, ότι η δημιουργία της τοιογραφίας τοποθετείται σε μια χρονική στιγμή (δεκαετία του 1450), όπου οι βασιανιστικές για όλο το χριστιανισμό μνήμες από την πτώση της Κωνσταντινούπολης στους Τούρκους ήταν ακόμη νωπές. Η εσκεμμένη αφομοίωση της διακριτής φυσιογνωμίας του Ιωάννη Η' Παλαιολόγου σε μια μορφή που καλείται να αποδώσει τον πρόγονό του και πρώτο χριστιανό αυτοκράτορα, θα πρέπει να ερμηνευθεί διττά, αφενός ως εικαστική έκφραση των ενδόμυχων αγωνιών του δυτικού κόσμου για τις ραγδαίες πολιτικές εξελίξεις (τουρκική προέλαση) και αφετέρου ως απρόκαλυπτα αισιόδοξο μήνυμα βεβαιότητας για τον τελικό ερχομό ενός γένη που θα ήταν σε θέση να ενώσει υπό το ιερό και νικηφόρο σύμβολο του σταυρού όλες τις δυνάμεις του χριστιανικού κόσμου, με απώτερο στόχο τη διατάραξη και ανατροπή των υπαρκτών ισορροπιών στον πολιτικό χάρτη.

Ο θεατής βρίσκεται στην περίπτωση αυτή αντιμέτωπος με μια κλασική περίπτωση βαθύτατης πίστης στη λειτουργία της τέχνης ως μέσο άσκησης πολιτικής προπαγάνδας και ως "καθατήριο-θεραπευτικό" μέσο έκφρασης μύχιων ελπίδων και ευγενών φιλοδοξιών. Μονάχα ο ιστορικός του σήμερα, από την ασφαλή θέση εκείνου που γνωρίζει τα γεγονότα που έμελλε να ακολουθήσουν, μπορεί με βεβαιότητα να αποφανθεί, ότι τις προσδοκίες αυτές έμελλε να διαψεύσει η ίδια η ιστορία.

26/11

Στυλιανός,

Στυλιανή,

Στέργιος,

Στεργιανή

29/11

Φαίδρα,

Φιλούμενος

30/11

Ανδρέας,

Ανδριάννα

1/12

Θεόκλητος,

Ναούμ

2/12

Μερόπη,

Σολομών

ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΩΔΕΙΟ

“Εκπαιδεύοντας τη Ρίτα” από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

Πρεμιέρα σήμερα Σάββατο, στο Βενιζέλειο Ωδείο και ώρα 9 μ.μ., του θεατρικού έργου “Εκπαιδεύοντας τη Ρίτα” του Willy Russell, από το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης. Οπως αναφέρει και ο τίτλος, το θέμα του έργου είναι η εκπαίδευση.

ναδεικνύει τη μεγάλη σημασία της εκπαίδευσης στη ζωή μας και μας δείχνει πώς η γνώση είναι πάντα εκεί και το μόνο που χρειάζεται ένας άνθρωπος είναι να πάρει τη μεγάλη απόφαση και να της αφιερωθεί. Μια άξεστη κομμώτρια που με το ζόρι τέλειωσε το σχολείο, παίρνει αυτή τη μεγάλη απόφαση να μορφωθεί, σε σχετικά ώριμη ηλικία. Επιλέγει τη λογοτεχνία γιατί πιστεύει ότι εκεί θα συναντήσει το βαθύτερο νόημα της ζωής. Από ένστικτο εμπιστεύεται τους λογοτέχνες, γιατί αφιέρωσαν τον στοχασμό τους στο να εξερευνήσουν τον ίδιο τον άνθρωπο. Κάνει αίτηση και την αποδέχονται στο ανοικτό πανεπιστήμιο. Δάσκαλος της τυχαίνει να είναι ο Φρανκ, ένας μεσήλικος καθηγητής με μεγάλη έφεση στο ποτό. Κι από εκεί ξεκινάει η περιπλάνηση και των δύο. Γιατί και οι δύο όταν τελειώνει το έργο έχουν αλλάξει κι έχουν καταλάβει καλύτερα τον εαυτό τους και την ίδια τη ζωή.

Το έργο ανέβηκε πρώτη φορά στο Λονδίνο

το 1980 και το 1983 γυρίστηκε η ομώνυμη ταινία με τον Μάικλ Κέην στο ρόλο του Φράνκ και την Τζούλι Γουόλτερς στο ρόλο της Ρίτας.

Μετάφραση-Διασκευή-Σκηνοθεσία-Μουσική Επιμέλεια: Γιάννης Καραχισαρίδης.

Σκηνικά-Κοστούμια-Φωτισμοί: Αντώνης Χαλκιάς.

Παίζουν οι ηθοποιοί: Ελια Βεργανελάκη, Χρήστος Ροδάμης.

Στα Χανιά οι παραστάσεις θα συνεχιστούν στο Βενιζέλειο Ωδείο, έως 5/12/2016 και θα δίνονται κάθε Παρασκευή-Σάββατο (ώρα 9μ.μ.) Κυριακή-Δευτέρα (ώρα 7:30μ.μ.).

Τιμή Εισιτηρίου: 12 ευρώ και 10 ευρώ (παιδικό, φοιτητικό, τρίτεκνοι, πολύτεκνοι, άνεργοι, άνω των 65, ΑΜΕΑ 67%). Ισχύουν εισιτήρια ΟΓΑ.

Προπώληση - Κρατήσεις Θέσεων: Γραφεία Θεάτρου (Νικ. Φωκά 5) (τηλ. 2821044256-2821023333) (όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

“Η Γιασεμιά και τ’ αστεράκια”

Το νέο βιβλίο της Ευδοκίας Σκορδαλά -Κακατσάκη “Η Γιασεμιά και τ’ αστεράκια” (εικονογράφηση Κριστίν Μενάρ) θα παρουσιαστεί τη Δευτέρα, 28 Νοεμβρίου, ώρα 6:30μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητροπόλης Κυδωνίας και Αποκορώνου.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο δάσκαλος - λογοτέχνης Βασίλης Χαρωνίτης και ο δάσκαλος - ριμαδόρος Κωστής Λαγουδιανάκης. Αποσπάσματα θα διαβάσει ο ηθοποιός - καλλιτεχνικός διευθυντής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. Μιχάλης Αεράκης. Θα ακο-

λουθήσει μουσικοχορευτικό δρώμενο από παιδιά του 5ου Δημ. Σχ. Χανίων (από Γ1 και Δ1 τάξεις) σε διδασκαλία της δασκάλας Γυμναστικής Τόνιας Καπετανάκη. Συντονιστής της εκδήλωσης, την οποία διοργανώνουν η Ένωση Πνευματικών Δημιουργών Χανίων, οι Εκδόσεις

“Κόκκινη κλωστή δεμένη” και το Βιβλιοπωλείο “Πετράκη”, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, την Περιφερειακή Ενότητα και τον Δήμο Χανίων, θα είναι ο συγγραφέας και πρόεδρος της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών, Δημήτρης Νικολακάκης.

“Στο σμαραγδένιο δάσος” - “Ησουςχίααα... η αγάπη γεννιέται”

Ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη και η πρεσβεία της Πολωνικής Δημοκρατίας στην Αθήνα, πραγματοποιούν παρουσίαση των βιβλίων της ζωγράφου - συγγρα-

φέως, Υβόνα Παουλέβιτς (Iwona Paulewicz): “Στο σμαραγδένιο δάσος”, “Ησουςχίααα... η αγάπη γεννιέται”, τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου και ώρα 8μ.μ. στο χώρο της Βιβλιοθήκης, Υψηλαντών 30.

“Τραπεζούντα, Το διαμάντι της Ανατολής”

Παρουσίαση του βιβλίου “Τραπεζούντα, Το διαμάντι της Ανατολής” του Θεοδωρή Δεύτεου, θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου στις 7:30μ.μ. στο Ιστορικό Καφέ Κήπος. Την εκδήλωση διοργανώνουν ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων “Παναγία Σουμελά”, η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων “ο Αγ. Πολύκαρπος” οι εκδόσεις Ωκεανός και η Βιβλιοεμπορική Στ. Ηλιάκης.

Για το βιβλίο θα μιλήσει η φιλόλογος-ιστορικός Μαίρη Φατσέα ενώ αποσπάσματα θα διαβάσει ο Δημήτρης Κόψης. Στο τέλος ο συγγραφέας θα διαβάσει το απόσπασμα που μήκει θέμα στις Πανελλαδικές εξετάσεις 2016 στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και θα συνομιλήσει με το κοινό.

ΣΤΟΝ “ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ” Διάλεξη Ιστορίας της Βυζαντινής Τέχνης

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Χανίων “Ο Χρυσόστομος” διοργανώνει τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου και ώρα 7μ.μ., διάλεξη με ομιλήτρια την κα Μαρία Βασιλάκη, καθηγήτρια Ιστορίας της Βυζαντινής & Μεταβυζαντινής Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας με θέμα: “Χειρ Αγγέλου” Ένας ζωγράφος Εικόνων στη Βενετοκρατούμενη Κρήτη”.

Η εκδήλωση αυτή αποτελεί και την έναρξη ενός κύκλου εκδηλώσεων που αποβλέπουν στη γνωριμία του χανιώτικου κοινού με το έργο σημαντικών καλλιτεχνών της περιόδου της Κρητικής Αναγέννησης.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ Παρουσίαση Ημερολογίου

Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Ν. Χανίων θα παρουσιάσει το ημερολόγιό του με θέμα “Από την Ηπειρο στα Σφακιά” σήμερα Σάββατο και ώρα 6μ.μ. στην αίθουσα διαλέξεων του πολιτιστικού κέντρου Ιεράς Μητροπόλης Κυδωνίας και Αποκορώνου. Πληροφορίες στα τηλέφωνα 6944840664 και 6985731987.

“ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΕΡΩΤΟΣ”

Εκθεση ζωγραφικής του Χρήστου Κεχαγιόγλου

Εκθεση ζωγραφικής του Χρήστου Κεχαγιόγλου με τίτλο “Καταφύγια έρωτος” εγκαινιάζεται σήμερα από 7 ως 10 το βράδυ, στην αίθουσα Τέχνης Β. Μυλωνογιάννη (Χαρ. Τρικούπη 14) στα Χανιά.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 15 Δεκεμβρίου και θα είναι ανοικτή για το κοινό 11 - 1 μ.μ. και 6 - 9 μ.μ. καθημερινά εκτός Κυριακής.

Τα “Καταφύγια έρωτος” είναι οι τόποι συνάντησης, συνείρεσης, περισυλλογής αλλά και τόποι πάνω απ’ όλα ζωγραφικής. Γιατί και η ίδια η ζωγραφική όταν συμβαίνει είναι ένα καταφύγιο έρωτα. Κάτω από τα γεμάτα με καρπούς δένδρα, σε μικρά χωριά, χωράφια και φωτισμένα δωμάτια, παραλίες αυλές, καφενεία και διαδρομές, ο έρωτας δημιουργεί ζωγραφικά τον δικό του μοναδικό κάθε φορά τόπο συνάντησης, αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση.

Τα έργα που παρουσιάζονται σ’ αυτήν τη ζωγραφική ενότητα έχουν δημιουργηθεί σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, αλλά όλα διέπονται

από μία κοινή ερωτική διάθεση.

Ο Χρήστος Κεχαγιόγλου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1960 και ζωγραφίζει συστηματικά από το 1978. Σπούδασε πολιτικός μηχανικός στο πολυτεχνείο Α.Π.Θ.,

σκηνοθεσία κινηματογράφου στην Αθήνα και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές φιλοσοφίας της Τέχνης στο Παρίσι (Paris I – Sorbonne) ερευνώντας τις σχέσεις κινηματογράφου και ζωγραφικής. Είναι δημιουργός πολλών

video art και πειραματικών ταινιών που παρουσιάστηκαν σε αίθουσες τέχνης καθώς και ελληνικά και διεθνή φεστιβάλ, έχει στο ενεργητικό του 31 ατομικές εκθέσεις και πάνω από 80 ομαδικές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΧΑΝΙΩΝ

Εκθεση μικρών έργων 300 καλλιτεχνών

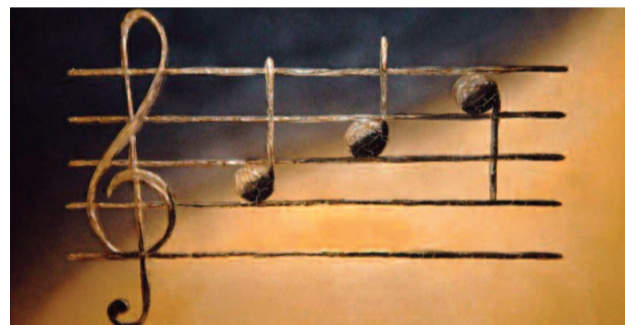
Ο Χώρος Τέχνης Χανίων διοργανώνει μαζικιστική έκθεση μικρών έργων με τίτλο: “Ολύμπια όντα σε απόδραση” Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν την Τετάρτη 30 Νοεμβρίου.

Εκτίθενται έργα 300 καλλιτεχνών (για πρώτη φορά τόσο στην Κρήτη) σε διαφορετικές εικαστικές εφαρμογές. Σχέδιο, ζωγραφική, μικρογλυπτική, χαρακτική, αγιογραφία, ψηφιδωτό, κεραμική, γελοιογραφία, φωτογραφία, συναρμογή, σκηνογραφία, μακέτα αρχιτεκτονικής, λαογραφία.

Η πλειοψηφία των έργων από τη συλλογή του Γιάννη Π. Μαρκαντωνάκη, γλύπτη που είναι και επιμελητής της έκθεσης συμμετέχουν και οι δάσκαλοι του, Κελαϊδής Β., Γραμματόπουλος Κ., Μόραλης Γ., Μυταράς Δ., Νικολαΐδης Γ., Παππάς Γ., Παπαγιάννης Θ. και Τέτσης Π., καθώς και αρκετοί συμφοιτητές του από την Α.Σ.Κ.Τ. και μαθητές και φίλοι του.

Αφορμή, το φεστιβάλ “Κωφοί κι ακούοντες εν δράση” και το βιβλίο του Τζον Μπάνβιλ “Απειροί κόσμοι” που ο Ιρλανδός συγγραφέας ανακαλεί μέσω του αφηγητή Ερμή με θαυμασμό την ελληνική μυθολογία. Η έκθεση γίνεται παράλληλα και για εκπαιδευτικούς λόγους (ξεναγήσεις σχολείων) και θα διαρκέσει έως τις 28 Φεβρουαρίου.

Ανοικτά από Δευτέρα ως Παρασκευή 10 - 1 μ.μ. και 7 μ.μ. - 9 μ.μ.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ “ΓΚΑΙΤΕ”

Μουσική εκδήλωση

Την καθιερωμένη μουσική εκδήλωση με τους βραβευμένους του διαγωνισμού «η νεολαία ερμηνεύει μουσική», συνδιοργανώνει το Κέντρο Γκαίτε Χανίων με τον Δήμο Χανίων και την Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. το Σάββατο 26 Νοεμβρίου, στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου και ώρα 8.30 μ.μ.

Στις συναυλίες που θα πραγματοποιηθούν στην Ελλάδα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη και στα Χανιά) το κοινό θα έχει την ευκαιρία να ακούσει ένα τρίο να ερμηνεύει με βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο -μεταξύ άλλων- έργα των Φέλιξ Μέντελσον - Μπαρτόλντι και Ντμίτρι Σοστακόβιτς και ένα ντουέτο να ερμηνεύει τραγούδι με ηλεκτρικό μπάσο από την κατηγορία Pop - τραγούδι.

ΣΤΟ ΣΟΥΝΤΙΟ “ΟΞΩ ΝΟΥ”

Συναυλία Outward Bound trio και George Haslam

Ο διεθνώς καταξιωμένος μουσικός της αγγλικής free jazz σκηνής George Haslam σε συνεργασία με το Outward Bound trio θα πραγματοποιήσουν μια συναυλία στα Χανιά, αύριο Κυριακή στις 9 μ.μ. στο Στούντιο “Οξω νου” (Αγ.Κυριακής 29, Χαλέπα).

Ο διεθνώς καταξιωμένος μουσικός της αγγλικής free jazz σκηνής George Haslam συναντά τα μινιμαλιστικά πχοτοπία του Outward Bound trio. Η μουσική του κουαρτέτου χαρακτηρίζεται από βαθιά εσωστρεφείς και λυρικούς αυτοσχεδιασμούς έως και εξπρεσιονιστικές εκρήξεις που υπερβαίνουν τα όρια της παραδοσιακής jazz. Γενική είσοδος 8 ευρώ. Τηλ. επικοινωνίας: 2821045585, 6972694294.

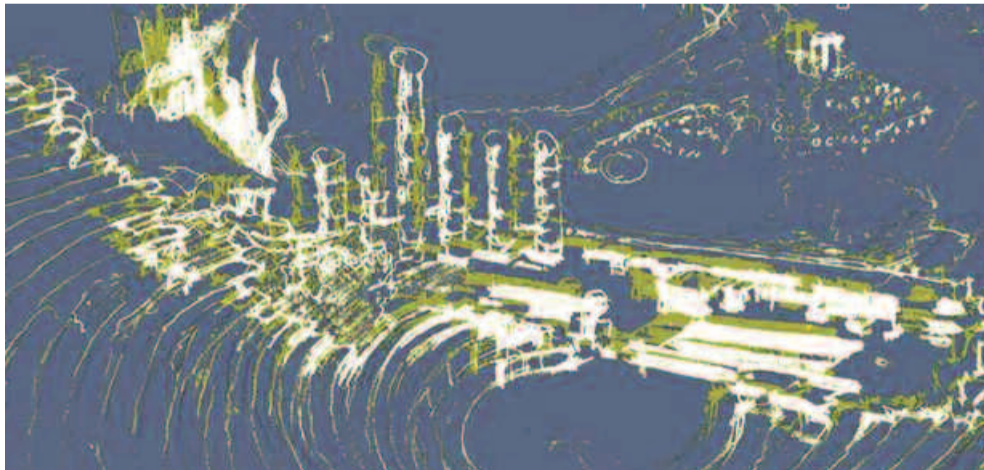

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Φινλανδοί αρχιτέκτονες με το βλέμμα στην Ελλάδα

Ανοίγει στις 28 Νοεμβρίου στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου η έκθεση με σκίτσα και φωτογραφίες Φινλανδών αρχιτεκτόνων από την Ελλάδα. Εκτίθενται έργα των Γ.Τ.Π. Τσίβιτς (1815 - 1862), Γιάκομπ Άρεμπερι (1847 - 1914), Ούσκο Νύστρομ (1861 - 1925), Χίλντινγκ Έκελουντ (1893 - 1984) και Άλβαρ Άαλτο (1898 - 1976). Όλοι οι παραπάνω αρχιτέκτονες ταξίδεψαν στην Ελλάδα με σκοπό να μελετήσουν από κοντά τα επιτεύγματα της κλασικής αρχιτεκτονικής, την οποία χρησιμοποίησαν ως αναφορές στα δικά τους έργα.

Την έκθεση διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. και το

Φινλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών με την υποστήριξη του Μουσείου Φινλανδικής Αρχιτεκτονικής και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Φινλανδίας. Την επιμέλεια και

οργάνωση στα Χανιά είχε η Αμαλία Κωτσάκη, καθηγήτρια της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πολυτεχνείου Κρήτης. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου

στις 7 το απόγευμα.

Η έκθεση θα διαρκέσει από 28/11 ως 17/12/2016.

Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 11 π.μ. - 2 μ.μ. και Τετάρτη 6 μ.μ. - 9 μ.μ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΪΣΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΣΤΟ

diadromes@haniotika-nea.gr

Μουσεία από όλη την Ελλάδα που έχουν διακριθεί στον ευρωπαϊκό χώρο για την καινοτομία και τις αξιόλογες δράσεις τους θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν για την ελληνική και διεθνή μουσειακή εμπειρία σε ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου στις 10 το πρωί στο αμφιθέατρο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

εταξύ αυτών και το Μουσείο Τυπογραφίας Γιάννη και Ελένης Γαρεδάκη, που προσκλήθηκε να παρουσιάσει τα έως τώρα επιτεύγματά του -κυρίως την υποψηφιότητά του για το βραβείο "Ευρωπαϊκό Μουσείο της Χρονιάς"- αλλά και τους στόχους του για το προσεχές μέλλον.

Η ημερίδα την οποία διοργανώνει το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο σε συνεργασία με τον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό Heritage and Museums έχει τίτλο: "Βραβεύοντας τα καινοτόμα και νεωτερικά μουσεία της Ευρώπης από τον φορέα European Museum Forum, Βραβεία EMYA 2016. Η Ελληνική και η διεθνής εμπειρία".

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, «στη συνάντηση αυτή θα παρουσιαστεί η διαδικασία βράβευσης σημαντικών και καινοτόμων μουσείων της Ευρώπης από τον αρμόδιο φορέα European Museum Forum. Επίσης, θα παραβρεθούν εκπρόσωποι Μουσείων που τιμήθηκαν στον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό για την καινοτομία και τη νεωτερικότητά τους, αλλά και Μουσεία με άλλες διακρίσεις στο εξωτερικό.

Ανθρωποι των Μουσείων θα συνυπάρξουν για να συνομιλήσουν για την ελληνική και διεθνή μουσειακή εμπειρία και για τον τρόπο που ένα μουσείο, ως ζωντανό κύτταρο της κοινωνίας, βρίσκεται σε συνεχή αλληλεπίδραση με το κοινό του, αναπροσαρμόζοντας τις σχέσεις και την προσφορά του σε αυτό».

Η ημερίδα πραγματοποιείται στο πλαίσιο του εορτασμού για τα 150 χρόνια από την ίδρυση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, με την υποστήριξη της Πολωνικής Πρεσβείας στην Ελλάδα και ολοκληρώνεται με συναυλία με τη σοπράνο Ειρήνη Τσιρακίδου στην αίθουσα του Βωμού.

Το πρόγραμμα της ημερίδας αναλυτικά:

10:30π.μ.: Χαιρετισμοί

δρ Μ. Ανδρεαδάκη - Βλαζάκη γενική γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, δρ Ε. Κόρκα γενική διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Λ. ντε Τσάβες πρόεδρος του Heritage and Museum, μέλος Δ.Σ. του European

ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Ημερίδα για τα καινοτόμα Μουσεία της Ευρώπης

■ Με τη συμμετοχή του Μουσείου Τυπογραφίας

Museum Forum υπεύθυνη Εθνικών Ανταποκριτών Ευρωπαϊκών κρατών, Anna Barbarzak πρέσβης της Πολωνικής Δημοκρατίας στην Ελλάδα, Αλ. Μπουντούρης σύμβουλος Πρεσβείας Α', τμηματάρχης, Συμβούλιο της Ευρώπης Δ3 Διεύθυνση Συμβουλίου

της Ευρώπης - ΟΑΣΕ Υπουργείου Εξωτερικών, Χρ. Τεντόμας, πρόεδρος του Οργανισμού Πολιτισμού και Αθλητισμού Νέων του Δήμου Αθηναίων, δρ Μ. Λαγογιάννη διευθύντρια του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

1η ΕΝΟΤΗΤΑ

11π.μ.: "Παλιό κρασί σε νέους ασκούς: Πολιτικές για τα αρχαιολογικά μουσεία στη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα", δρ Μαρία-Ξένη Γαρέζου προϊσταμένη του Τμήματος Αρχαιολογικών Μουσείων και Συλλογών, Διεύθυνση Μουσείων του ΥΠ.ΠΟ.Α.

11:15π.μ.: "EMF, EMYA, ένας θεσμός στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Βραβεύοντας τα καινοτόμα Ευρωπαϊκά Μουσεία», Λίλα ντε Τσάβες πρόεδρος του Heritage and Museum, μέλος Δ.Σ. του European Museum Forum, υπεύθυνη Εθνικών Ανταποκριτών Ευρωπαϊκών κρατών.

11:30π.μ.: "A new museum's road to success: the museum of the History of Polish Jews", καθ. Dariusz Stola διευθυντής του Μουσείου POLIN στην Βαρσοβία, Α' Βραβείο

EMYA 2016.

11:45π.μ.: "Agora in Gdansk. European Solidarity Center", Basil Kerski διευθυντής του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αλληλεγγύης στο Γκντανσκ, Βραβείο Συμβουλίου της Ευρώπης 2016.

12μ.: "Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας. Από την ελληνική περιφέρεια στο ευρωπαϊκό κέντρο", δρ. Αννα-Βασιλική Καραπαναγιώτου προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αρκαδίας, Εύφημος Μνεία EMYA 2016.

12:15μ.: "Το Μουσείο Τυπογραφίας στα Χανιά: Επιτεύγματα και προοπτικές", Γιάννης Γαρεδάκης, πρόεδρος Δ.Σ. του Μουσείου Τυπογραφίας και Ελια Κουμή διευθύντρια του Μουσείου Τυπογραφίας, Επιλεγμένο μουσείο EMYA 2016.

2η ΕΝΟΤΗΤΑ

12:45μ.: "ICOM και EMF, μία δημιουργική συνεργασία με κοινούς στόχους", καθ. Αλεξάνδρα Μπούνια πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος του ICOM.

1μ.μ.: "Αποτιμώντας τις αξίες των μουσείων, αναγνωρίζοντας τα άξια μουσεία. Η δημιουργική ευθύνη των κριτών του EMYA", Μάρλεν Μούλιου λέκτορας Μουσειολογίας ΕΚΠΑ, μέλος της Κριτικής Επιτροπής του EMYA.

13:15μ.μ.: "Η πρώτη βράβευση Ελληνικού Μουσείου από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, βραβείο περιοδικής έκθεσης "Θησαυροί της Αρ-

χαίας Μακεδονίας", το 1979", Αικ. Ρωμιπούλου επίτιμη διευθύντρια Αρχαιοτήτων του ΥΠ.ΠΟ.Α.

1:30μ.μ.: "Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, ένα καινοτόμο μητροπολιτικό Μουσείο για όλους", δρ. Πολυξένη Αδάμ - Βελένη, Αρχαιολόγος/Θεατρολόγος προϊσταμένη του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

1:45μ.μ.: "Η Συμβολή του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος στη σύγχρονη πολιτισμική ανάπτυξη-42 χρόνια προσφορά", δρ Κανέλλος Κανελλόπουλος μουσειολόγος, ερευνητής - επιμελητής του Πελοποννησια-

κού Λαογραφικού Ιδρύματος.

2μ.μ.: "Παρουσιάζοντας το Βυζάντιο μέσα από τις εκθέσεις ενός ελληνικού κρατικού μουσείου, βραβευμένου από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2005): Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και καινοτομίες", δρ Αναστασία Τούρτα επίτιμη διευθύντρια Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, διευθύντρια Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων.

2:15μ.μ.: "Η εμπειρία μας με το EMF, EMYA και ο τρόπος που επηρεάστηκε το EME", Ζανέτ Μπαττίνου διευθύντρια του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδας.

2:30μ.μ.: "Η συμμετοχή του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου στον διαγωνισμό EMYA το έτος 2015", δρ Καλλιόπη-Φαίδρα Καλαφάτη προϊσταμένη του Τμήματος Συλλογής Εικόνων, Τοιχογραφιών, Ψηφιδωτών, Αντιγράφων, Χειρογράφων, Σχεδίων, Χαρακτικών, Παλαιτύπων, και Συλλογής Λοβέρδου στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο. 2:45μ.μ.: "Λυχνοστάτης, ένα χειροποίητο μουσείο", Γιάννης Μαρκάκης διευθυντής Μουσείου παραδοσιακής ζωής Κρήτης "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗΣ". 3:30μ.μ.: Συναυλία με τη σοπράνο Ειρήνη Τσιρακίδου στην αίθουσα του Βωμού.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Για μαγειρική & έμπνευση!

www.epicurious.com

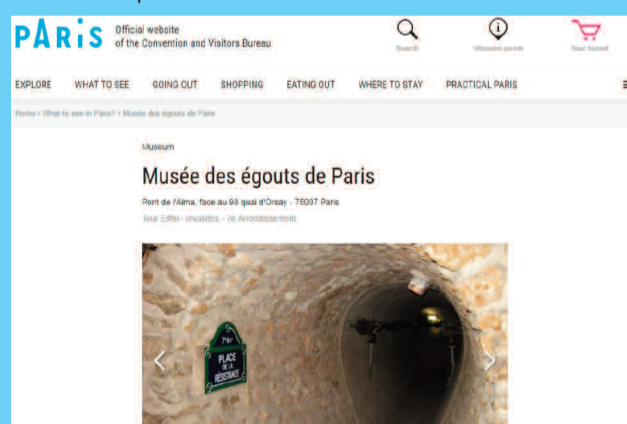
Θέλετε να μαγειρέψετε; Τέλεια! Θέλετε να εμπνευστείτε; Και πάλι τέλεια. Διότι εδώ είναι το ιδανικό μέρος για όλους όσους αγαπούν το φαγητό και την μαγειρική. Εδώ βρίσκετε συνταγές, αλλά και ιδέες που μπορείτε στη συνέχεια να επεξεργαστείτε και να δημιουργήσετε την κατάδική σας συνταγή. Έχετε τη δυνατότητα να ψάξετε με βάση τα υλικά σας, την εποχή (γιορτές και ειδικές περιστάσεις), να διαβάσετε τρικ των ειδικών, να δείτε μεμονωμένες συνταγές αλλά και ολόκληρα μενού και γενικότερα εδώ έχετε έναν πανίσχυρο βοηθό για ο,τιδήποτε θελήσετε στην κουζίνα. Επισκεφθείτε το οπωσδήποτε!

Ο καιρός στην Κρήτη

http://meteokrites.gr

Ο καιρός στην Κρήτη, από ερασιτέχνες, που όμως κάνουν εντυπωσιακή δουλειά, βρίσκεται σε αυτό εδώ το site για να το επισκέπτεστε κάθε φορά που αναρωτιέστε τι καιρό θα κάνει τις επόμενες ημέρες. Εκτός από πρόγνωση, θα βρείτε επίσης, άρθρα, φωτογραφίες, blog με διάφορα θέματα σχετικά με τον καιρό, και διάφορα ακόμα που πιθανότατα σας ενδιαφέρουν. Αν λοιπόν έχετε απορίες σχετικά με τον καιρό, αν θέλετε να γνωρίζετε ποια θα είναι η κατάλληλη μέρα για εκδρομές, εξορμήσεις ή για... σπιτική θαλαπωρή, τότε θα βρέξει και τότε θα χιονίσει, τότε κρατήστε τη διεύθυνση αυτής της σελίδας, διότι θα τη χρειαστείτε.

Στα υπόγεια του Παρισιού

http://en.parisinfo.com/paris-museum-monument/71499/Musee-des-egouts-de-Paris

Το Παρίσι είναι αναμφίβολα μέσα στη λίστα με τους αγαπημένους προορισμούς παγκοσμίως. Τι θα λέγατε όμως για μια "βόλτα" όχι στους δρόμους της λαμπερής ευρωπαϊκής πρωτεύουσας, αλλά στα... έγκατα της; Εδώ μπορείτε να ανακαλύψετε την εναλλακτική βόλτα που μπορεί να κάνει κάποιος επισκέπτης στο Παρίσι. Να επισκεφθεί -μέσα από μια υπόγεια διαδρομή- την ιστορία των... εγκάτων της πόλης, να δει τον κύκλο του νερού της βροχής, μηχανές που χρησίμευαν για να ανοίξουν υπόγεια τούνελ και ένα σωρό ακόμα ενδιαφέροντα που δεν μπορεί να δει κανείς στην... επιφάνεια της πόλης.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ ΜΝΗΜΗ

“Τέσσερα λεπτά και δώδεκα δευτερόλεπτα”

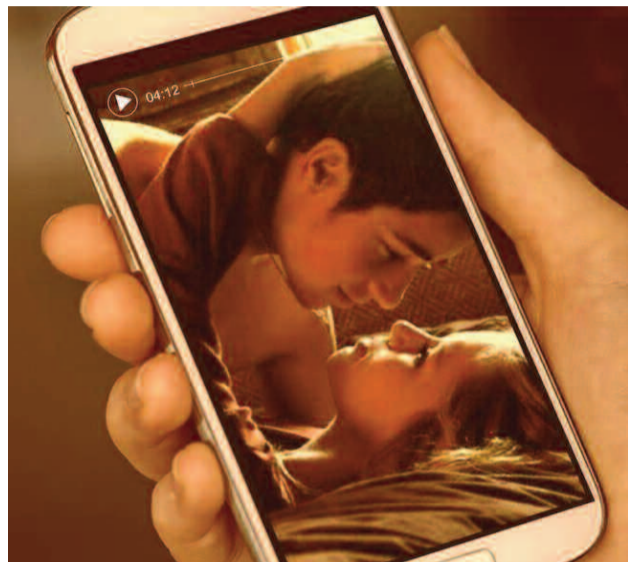
Η Εταιρεία Θεάτρου “ΜΝΗΜΗ” θα παρουσιάσει στο θέατρο “Κυδωνία”, από την Πέμπτη 15 Δεκεμβρίου και για έξι παραστάσεις το θεατρικό έργο του Αγγλου συγγραφέα Τζέιμς Φριτς “Τέσσερα λεπτά και δώδεκα δευτερόλεπτα” σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη.

Το έργο με αφορμή τη σεξουαλική βία μεταξύ παιδιών εφηβικής ηλικίας αναφέρεται στη σύγχρονη τεχνολογική εξέλιξη και την αλόγιστη χρήση της, αλλά και στην αντιμετώπιση του μείζονος αυτού θέματος μέσα στην οικογένεια. Ο συγγραφέας στο σημείωμά του για την παράσταση των Χανίων σημειώνει χαρακτηριστικά: «αν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλάβουν πώς παίζεται το παιχνίδι σήμερα, πώς θα μπορέσουν να καταλάβουν πότε παραβιάστηκαν οι κανόνες;»

Το έργο έκανε πρεμιέρα στο θέατρο Hampstead του Λονδίνου το 2014 και προτάθηκε αμέσως για ένα από τα βραβεία Olivier, ενώ την επόμενη χρονιά, λόγω της μεγάλης ανταπόκρισης του κοινού, μεταφέρθηκε στο θέατρο Trafalgar Studios χαρίζοντας στον συγγραφέα του το βραβείο “Ο πιο πολλά υποσχόμενος θεατρικός συγγραφέας” από το Σύλλογο Θεατρικών Κριτικών του Λονδίνου. Παραστάσεις:

Πέμπτη 15 Δεκεμβρίου, πρεμιέρα, ώρα έναρξης 9:30μ.μ.
Παρασκευή 16 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9:30μ.μ.
Σάββατο 17 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9:30μ.μ.
Κυριακή 18 Δεκεμβρίου, (απογευματινή) ώρα έναρξης 8μ.μ.
Δευτέρα 19 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9:30μ.μ.
Τρίτη 20 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9:30μ.μ.

Το έργο, γραμμένο το 2014, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα στο θέατρο Κυδωνία και θα παρουσιαστεί σε μετάφραση Δημήτρη Κιούση, σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, εικαστική αντίληψη Μιχάλη Βιρβιδάκη και Μαρίας Μπατάνα, σύνθεση ήχων Δημήτρη Ιατρόπουλου, φωτισμούς Γαλάτειας Σαραντάκου, με βοηθούς σκηνοθέτη τον Αιμίλιο Καλογερά και τον Εμμανουήλ Στεφανουδάκη, ενώ τους ρόλους του κειμένου θα ερμηνεύσουν οι ηθοποιοί Κατερίνα Μαντίλ, Ντία Κο-

σκινά, Γιώργος Γελαλής και Μιχάλης Τακτικάκης.

Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος του κειμένου αποτελεί η αθηναϊκή πρεμιέρα του έργου, από άλλο θίασο και σε άλλη μετάφραση, μερικές βδομάδες νωρίτερα από τη δική μας.

Η παράσταση θα συνοδεύεται από πρόγραμμα - βιβλίο με τη μετάφραση του έργου, σημείωμα του συγγραφέα ειδικά για την παράσταση των Χανίων, εισαγωγικά στο έργο κείμενα, την εργοβιογραφία του συγγραφέα, και φωτογραφίες από την παράσταση.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΥΚΛΟ

Θεατρική παράσταση “Ένας Ταξιδιώτης”

Το θεατρικό έργο “Ένας Ταξιδιώτης” παρουσιάζει ο “Θεατρικός Κύκλος” στις 26 και 27 Νοέμβρη και 2, 3 και 4 Δεκέμβρη, στην αίθουσα “Μάνος Κατράκης” (οδός Ιφιγενείας, Χρυσή Ακτή Χανιά), με ώρα έναρξης τις 9:30 μ.

Εργο γραμμένο το 1953, μια πολιτική κομ-μεντί, γραμμένη από τον διανοούμενο ακαδημαϊκό Μωρίς Ντρυόν. Η μετάφραση είναι του Τάκη Σωτήρχου.

Την σκηνοθετική επιμέλεια έχει ο Μανόλης Πουλής, όπως και τη μουσική επι-

μέλεια. Τους ρόλους υπερασπίζονται -κατά σειρά εμφάνισης- οι Σοφία Παυλίδου, Γιώργος Κοκολάκης, Κώστας Μυρίλλας, Χάρης Αργυρόπουλος και Αρχόντισσα Κοκοτσάκη. Τα σκηνογραφικά επιμελήθηκαν συλλογικά, όπως και το ενδυματολογικό. Τεχνικός στον ήχο και το φως είναι ο Σωτήρης Καριοφίλης

Η είσοδος είναι ελεύθερη. Λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων θα γίνονται κρατήσεις στα τηλέφωνα 2821033472 και 6975861592.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Εργαστήρια Κινηματογράφου

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής του δράσης, “cineΜαθήματα” το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων σε συνεργασία με το ΤΕΙ Αθηνών, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τους δήμους Χανίων και Πλατανιά και τις διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων σχεδιάζουν για μια ακόμη σχολική χρονιά, πρόγραμμα επιμόρφωσης στον κινηματογράφο.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει α) κύκλο θεωρητικών - επιμορφωτικών συναντήσεων β) την υποστήριξη και παραγωγή ταινιών (ντοκιμαντέρ, μυθοπλασία, animation) από

τις σχολικές μονάδες.

Το πρόγραμμα θα έχει την επιστημονική εποπτεία συνεργαζόμενων επαγγελματιών του χώρου της εκπαίδευσης και του κινηματογράφου. Θα έχει διάρκεια όλη την σχολική χρονιά 2016 - 2017 και οι συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν απογευματινές ώρες και Σαββατοκύριακα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποστήριξη της παραγωγής ταινιών αποτελεί η παρακολούθηση του θεωρητικού μέρους του προγράμματος.

Η επιλογή των ταινιών, που θα υποστηρι-

χτεί η παραγωγή τους θα γίνει κατόπιν αξιολόγησης των προτεινόμενων σεναρίων αλλά και των ομάδων υλοποίησης.

Ο αριθμός των ατόμων που μπορεί να παρακολουθήσει το πρόγραμμα είναι περιορισμένος όπως και ο αριθμός των ταινιών που θα υποστηριχτεί η παραγωγή τους. Για τον λόγο αυτό θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας.

Οι ταινίες που θα παραχθούν θα παρουσιαστούν στο πλαίσιο του 5ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων τον Οκτώβριο του 2017. Η εκπαιδευτική δράση cineΜαθήματα και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων τελούν υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Ερευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η συμμετοχή σε όλες τις δράσεις είναι χωρίς κανένα χρηματικό αντίτιμο.

Αιτήσεις συμμετοχής μέχρι 28 Νοεμβρίου και μόνο ηλεκτρονικά συμπληρώνοντας την αίτηση στην διεύθυνση: <http://www.chaniafilmfestival.com/labs2016-17> <http://www.chaniafilmfestival.com/cinemathimata-movielab>

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

Εκθεση κινηματογραφικής αφίσσας

■ Από το αρχείο του Λεωνίδα Κακάρου

“Χρόνος διάφανος” τιλοφορείται η έκθεση με πρωτότυπες κινηματογραφικές αφίσσες της περιόδου 1950 - 2000 από το αρχείο του Λεωνίδα Κακάρου που λειτουργεί στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.

Μέσω της κινηματογραφικής αφίσσας, διατρέχει την ιστορία του κινηματογράφου, παρουσιάζοντας διεθνείς και ελληνικές ταινίες που ξεχώρισαν στην περίοδο 1950 - 2000.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση των διοργανωτών, καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε οι πρωτότυπες αφίσσες που εκτίθενται να παρουσιάζουν εικαστικό ενδιαφέρον, όχι μόνο για το σινεφίλ κοινό. Για παράδειγμα, παρουσιάζονται αφίσσες από τις ταινίες του Αλέν Ρενέ, η Ζωή είναι ένα Ρομάντζο και ο Θεός μου από την Αμερική, σχεδιασμένες από τον μεγάλο δημιουργό Ένκι Μπιλάλ καθώς και αφίσσες των ταινιών Όλγα Ρόμπαρτς του Χρήστου Βακαλόπουλου, σχεδιασμένη από τον Αλέξη Κυριτσόπουλο και Ράδιο Μόσχα του

Νίκου Τριανταφυλλίδη, σχεδιασμένη από τον Δημήτρη Αρβανίτη.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης προβάλλονται επιλεγμένες ταινίες των οποίων οι αφίσσες φιλοξενούνται στον εκθεσιακό χώρο και θα λάβουν χώρα ποικίλες και ενδιαφέρουσες παράλληλες εκδηλώσεις (μουσική, εργαστήρια, δραστηριότητες) ενώ θα παρουσιάζονται ενδιαφέροντα εκθέματα από την ιστορία του κινηματογράφου.

Φιλοδοξία και ευχή των διοργανωτών είναι, όσοι και όσες την επισκεφθούν να κάνουν αμέσως την επόμενη επίσκεψή τους σε ένα σινεμά. Η έκθεση θα λειτουργεί ως το Σάββατο 14 Ιανουαρίου. Ωράριο Λειτουργίας Πινακοθήκης: Δευτέρα - Σάββατο 10π.μ. - 2μ.μ. και 7μ.μ. - 10μ.μ. Κυριακή: κλειστά.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Αναβίωση εθίμου με τους τηγανίτες

Το Λυκείο Ελληνίδων Χανίων διοργανώνει εκδήλωση με μουσική συμμετοχή του Χρήστου Κοτσαύτη την Τετάρτη 30 Νοεμβρίου και ώρα 6μ.μ. στην αίθουσα του Λυκείου (οδός Κ. Μητσotάκη αρ. 1) για την αναβίωση του εθίμου με τους τηγανίτες και τους λουκουμάδες, για να ευλογηθούν οι νέοι καρποί του φθινοπώρου, με τη χάρη τ' Αγ. Ανδρέα.

ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ

Μουσική βραδιά με τον Χαράλαμπο Γαργανουράκη

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου Παλαιόχωρας διοργανώνει μουσική βραδιά με τον Χαράλαμπο Γαργανουράκη και τους Ν. Καραβιράκη λαούτο τραγούδι & Στρ. Μαμαλάκη λαούτο - τραγούδι το Σάββατο 3 Δεκεμβρίου και ώρα 9 μ.μ. στην αίθουσα του Δήμου Παλαιόχωρας. Είσοδος 7 ευρώ, παιδιά ως 12 ετών δωρεάν.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΠΑΖΑΡΙΑ

Ειδικού Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Κ.Α.Π.Ν.Κ.

Χριστουγεννιάτικο παζάρι των παιδιών του Ειδικού Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Κ.Α.Π.Ν.Κ., θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 30 Νοεμβρίου και 1 - 2 Δεκεμβρίου στο φουαγιέ του Δημαρχείου Χανίων. Ωράριο λειτουργίας 8π.μ. - 8μ.μ.

Γιατρών του Κόσμου

Το Χριστουγεννιάτικο παζάρι των Γιατρών του Κόσμου θα πραγματοποιηθεί από 7 ως 14 Δεκεμβρίου στην Πύλη Σαμπιονάρα, ώρες 10π.μ. - 2μ.μ. και 5μ.μ. - 10μ.μ.

Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού

Το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού τοπικό τμήμα Χανίων με κέφι, φαντασία και μεράκι ετοίμασε χειροποίητα χριστουγεννιάτικα δώρα για μικρούς και μεγάλους απο ανακυκλώσιμα υλικά. Το χριστουγεννιάτικο παζάρι θα πραγματοποιηθεί στο ξενοδοχείο "Ακάλι" Κισιάμου 55, αύριο Κυριακή στις 5μ.μ.

ΣΤΟ "COME" Bar theatre

Η κωμωδία του Δημήτρη Χαλιώτη "live Tonight" με τον Κων/νο Σταυρουλάκη και τη Νατάσα Βολουδάκη θα παρουσιαστεί

στο "Come", Πλατεία Κατεχάκη, παλιό λιμάνι, 29 Νοεμβρίου και 5 Δεκεμβρίου στις 10 το βράδυ. Γενική είσοδος 8 ευρώ με ποτό.

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Δράσεις φιλαναγνωσίας

Ο Δήμος Πλατανιά, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του για προώθηση και διάδοση της παιδικής φιλαναγνωσίας, προγραμματίζει σε συνεργασία με τη σχολική σύμβουλο 4ης Περιφέρειας Χανίων κα Μαργαρίτα Γερούκη, την υλοποίηση δύο δράσεων φιλαναγνωσίας, την Πέμπτη 8 Δεκεμβρίου, στο ΔΣ Κολυμβηρίου και στο Δ.Σ. Βουκολιών, με προσκεκλημένο τον συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας κ. Παναγιώτη Δημητρόπουλο, ο οποίος θα παρουσιάσει το νέο του βιβλίο με τίτλο "Ο μπαμπάς μου... ο ήρωας μου" (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική), το οποίο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 9 - 12 ετών και το οποίο μιλάει για τη φιλία, την αποδοχή της διαφορετικότητας, την αξία των οικογενειακών δεσμών και την πατρική αγάπη.

Ο συλλογικός τόμος "Κρήτη - Ελλάδα 1913 - 2013, 100 χρόνια Ένωση"

που υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της εφημερίδας "Χανιώτικα νέα" και του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος"

διατίθεται στα γραφεία των "Χ.Ν.", Καραϊσκάκη 49.

Τιμή: 15 ευρώ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

Ο φωτογράφος Νίκος Καραφάς

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Με τα μάτια του θύματος

«Στα πορτραίτα των γυναικών εστίασα πιο πολύ στα μάτια τους, προσπάθησα μαζί με τα μοντέλα, ώστε να νιώσουν μια εσωτερική αναστάτωση και να μπουν έστω και για λίγο στο ρόλο των κακοποιημένων γυναικών. Να το βιώσουν, να το ζήσουν και μαζί με την καθοδήγησή μου να βγει αυτό, όχι επιδερμικά, αλλά μέσα από το βλέμμα τους!»

Ο φωτογράφος Νίκος Καραφάς, εξηγεί το σκεπτικό με το οποίο προσπάθησε να αποτυπώσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη ματιά, το πρόσωπο και το σώμα μιας γυναίκας που έχει υποστεί βία. Χάρης στο μακιγιάζ της Ευδοξίας Οικονομάκη αλλά και την εκφραστικότητα των γυναικών που δέχθηκαν να συμμετέχουν τα 11 πορτραίτα-φωτογραφίες παρουσιάζονται στην Έκθεση Φωτογραφίας στη Σαμπιονάρα από τον Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών του Δήμου Χανίων στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών.

Εχοντας μια εμπειρία 10 ετών ως επαγγελματίας φωτογράφος, με ατομικές και ομαδικές εκθέσεις ο Νίκος επικέντρωσε την προσοχή του στο βλέμμα.

«Τα λόγια μπορεί να κρύψουν μια κατάσταση ή ένα συναίσθημα, τα μάτια όμως; Σου λέει κάποιος “είμαι μια χαρά” όμως όταν κοιτάς τα μάτια του βλέπεις άλλα πράγματα, δεν μπορεί να κρύψει τον εσωτερικό του κόσμο» εξηγεί.

Τον ρωτάμε για την αποδοχή της πρότασης από τον Ξενώνα να φωτογραφήσει γυναίκες ως θύματα κακοποίησης. «Είναι από τις πιο μεγάλες προκλήσεις που έχω δεχθεί. Ηθελα να διαβάσω, να κάνω μια μικρή έρευνα για τις γυναίκες που έπασαν θύματα βίας. Δεν πήρα απλά τη μηχανή μου και είπα “κάθισε να σε βγάλω φωτογραφία”. Μπήκα στο mood, προσπάθησα να λειτουργήσω και εγώ ως θύμα και ως θύτης. Αν υπήρξε αναστολή από μέρους λόγω της δυσκολίας του θέματος;

Οχι, βέβαια πάντα είχα στο νου μου την αντίδραση του κοινού. Όταν μάλιστα ο άνθρωπος σήμερα στην καθημερινότητα, στις ειδήσεις, στην τηλεόραση, στο διαδίκτυο βομβαρδίζεται από σκληρές εικόνες και δυστυχώς υπάρχει μια ανοσία. Μέσα από τις φωτογραφίες προσπαθώ να τον ταρακουνήσω και να βρεθεί έστω και για λίγο στη θέση του θύματος της κακοποίησης.

Μόνο μία από τις Χανιώτισσες που συμμετέχουν στην έκθεση, έχει κάνει κάτι ανάλογο, η ηθοποιός Ελvia Βεργανελάκη.

Όσοι όπως αναφέρει ο καλλιτέχνης «όλες τις γυναίκες παρότι δεν είναι επαγγελματίες ηθοποιοί κατάφεραν με εσωτερική αναζήτηση, με ραντεβού που είχα κάνει μαζί τους πριν, να έλθουν σε μια ψυχολογική κατάσταση που να αποδίδει αυτό που ήθελα και πιστεύω ότι το κατάφεραν όλες. Βέβαια ένα τεράστιο κομμάτι της όλης έκθεσης είναι το μακιγιάζ. Οι μακιγιέζ έκαναν καταπληκτική δουλειά και καθόλη τη διάρκεια της φωτογράφισης λειτουργήσαν άψογα. Ήταν τόσο απίστευτη η δουλειά τα κτυπήματα ήταν τόσο οφθαλμοφανή που με συντάραξαν και εμένα πραγματικά».

Όσο για το δικό του μήνυμα σε όσους περάσουν από την έκθεση ο Νίκος Καραφάς καλεί τον απλό κόσμο «να μην γυρίζει την πλάτη σε τέτοια φαινόμενα, να είμαστε ενεργοί πολίτες να απευθυνόμαστε στους ειδικούς και να μην διστάζουμε να καταγγέλλουμε οποιαδήποτε περιστατικό κακοποίησης και βίας».

Η ΕΚΘΕΣΗ

Η έκθεση πραγματοποιείται για να τιμήσει την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, από τον Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών του Δήμου Χανίων σε συνεργασία με την Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ.-Κ.Α.Μ. Στόχος η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα έμφυλης βίας.

Η φωτογράφιση περιλαμβάνει πορτραίτα γυναικών από την πόλη των Χανίων, που έχουν αναγνωριστεί για τις επαγγελματικές και κοινωνικές τους δραστηριότητες, εκπροσωπώντας ένα μεγάλο φάσμα ρόλων και ιδιοτήτων, ώστε να γίνει σε όλους κατανοητό ότι η έμφυλη βία είναι φαινόμενο δια-ταξικό και δια-φυλετικό και πλήττει βίαια τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών και κοριτσιών που την υφίστανται. Η Έκθεση θα πραγματοποιηθεί στην Πύλη Σαμπιονάρα μέχρι τις 27 Νοεμβρίου (ώρες λειτουργίας 10π.μ. - 1μ.μ. και 6μ.μ. - 10μ.μ.) και τα επίσημα εγκαίνια θα διεξαχθούν σήμερα Σάββατο στις 6μ.μ.

Η έμφυλη βία

Οι επιστήμονες του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών μας εξηγούν τι είναι η έμφυλη βία και τις συνέπειες της. «Για να κατανοήσουμε και να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο είναι αναγκαίο να ορίσουμε τι συνιστά βία κατά των γυναικών ή βία με βάση το φύλο:

Ο όρος “βία κατά των γυναικών” περιλαμβάνει κάθε πράξη βίας που στηρίζεται στο φύλο και έχει ως αποτέλεσμα ή είναι δυνατό να έχει ως αποτέλεσμα, τη σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο για τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των απειλών τέτοιων πράξεων, τον εξαναγκασμό ή την αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας είτε αυτό προκύπτει στην δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή. Επομένως ο όρος βία περιλαμβάνει:

- Τη βία μέσα στην οικογένεια (ενδοοικογενειακή βία).
- Τη βία γενικά μέσα στην κοινωνία (βιασμός, σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία, trafficking/σωματεμπορία).

Η βία κατά των γυναικών είναι μεγάλος κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και σημαντική αιτία θανάτου και αναπηρίας για τις γυναίκες 16-44 ετών. Σε αναφορά της Παγκόσμιας Τράπεζας εκτιμάται ότι η βία κατά των γυναικών ήταν τόσο σοβαρή αιτία θανάτου και ανικανότητας μεταξύ των γυναικών αναπαραγω-

γικής ηλικίας όσο ο καρκίνος. Πρόκειται για φαινόμενο διαδεδомένο σε όλες τις κοινωνίες και σε όλες τις κοινωνικές τάξεις, ανεξάρτητα από το επίπεδο ανάπτυξης, το βαθμό πολιτικής σταθερότητας, το πολιτισμό ή τη θρησκεία.

Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ο Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών του Δήμου Χανίων ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2014 και ανήκει σε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο δομών (40 Συμβουλευτικά Κέντρα και 21 Ξενώνες) που λειτουργούν σε όλη τη χώρα και προσφέρουν βοήθεια και υποστήριξη στις γυναίκες θύματα βίας.

Εντάσσεται στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού του Δήμου Χανίων. Λειτουργεί καθημερινά όλο το 24ωρο, καθόλη τη διάρκεια του χρόνου.

Παρέχει τη δυνατότητα για φιλοξενία, ασφαλή διαμονή με στέγη και διατροφή, ψυχοκοινωνική στήριξη, πρόσβαση σε υπηρεσίες που συνδέονται με την απασχόληση, την εκπαίδευση, και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Τηλέφωνα επικοινωνίας 2821341690-692 και η γραμμή SOS 15900.

Οι Χανιώτισσες που συμμετείχαν

Την ευθύνη για το Make Up είχε η κα **Ευδοξία Οικονομάκη**.

Στη φωτογράφιση πήραν μέρος οι παρακάτω γυναίκες:
Γιαννουλάκη Αθηνά - Προϊσταμένη της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων.

Σοφία Πατέλη - Ραδιοφωνική παραγωγός στο Δίκτυο FM.

Αργυρώ Τριανταφύλλου - Κομμώτρια.

Αρτεμης Σκουλούδη - Αρχιτέκτονας.

Ολγα Μπομπολάκη - Ιδιωτική υπάλληλος.

Ελευθερία Κήλη - Δικηγόρος

Ελευθερία Αλιφιεράκη - Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Πολιτικής.

Βίκυ Κόλλια - Εκπαιδευτικός

Γωγώ Καλληδονάκη - Παρουσιάστρια.

Ελια Βεργανελάκη - Ηθοποιός.

81 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

Η Λισαβόνα του Φερνάντο Πεσσόα

ΝΑΤΑΣΣΑ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

ΑΠΕ - ΜΠΕ » ...Χάραζε βιαστικά στο χαρτί τις λέξεις, ανασηκώνοντας συχνά το κεφάλι και κοιτώντας τη διπλανή, άδεια καρέκλα, σα να απευθυνόταν σε κάποιον φανταστικό ακροατή, σε κάποιο ίσως ετερόνυμό του. Αξάφνα σηκώνεται και κατευθύνεται στο ταμείο. “Δύο, έξι, οκτώ” λέει αινιγματικά, βγαίνει έξω και ενώνεται με το μαύρο της νύχτας.

Πηγαίνοντας να καθαρίσει το τραπέζι, ο σερβιτόρος βρίσκει πεσμένο στο έδαφος ένα χαρτί:

«Δεν έχω φιλοδοξίες μητ' επιθυμίες.
Να 'μαι ποιητής δεν ειν' φιλοδοξία δική μου.
Είναι δικός μου τρόπος να 'μαι μόνο»

Όσο για τον ταμιά, αυτός ήξερε να αποκρυπτογραφεί τα λόγια του περιέργου πελάτη. Δύο (tostoes = νόμισμα) ήταν η τιμή για ένα κουτί σπέρτα, έξι για ένα ποτήρι Macieira μπράντι και οκτώ για ένα πακέτο τσιγάρα Bons.

Η ψηλόλιγνη μαυροντυμένη φιγούρα κατεβαίνει αργά τη Rua Garrett αφήνοντας πίσω τη μυρωδιά από το τσιγάρο.... Περπατά και η ματιά απλώνεται στους περαστικούς που τον προσπερνούν. Οι σκέψεις αντηχούν στο μυαλό του.

«Η ματιά μου είναι ξεκάθαρη σαν ηλιοτρόπιο.

Έχω την συνήθεια να περπατώ στους δρόμους, κοιτάζοντας δεξιά και αριστερά, κοιτάζοντας πότε - πότε και κατά πίσω...

Κι ότι βλέπω κάθε στιγμή ειν' ότι ποτέ δεν είχα δει

και ξέρω να δίνω γι' αυτό μ' απλοχεριά...».

Ο Φερνάντο Πεσσόα κατευθύνεται στο σπίτι του, στη Rua Coelho da Rocha. Έχοντας μετακομίσει γύρω στις 30 φορές, αποφάσισε να εγκατασταθεί τελικά στο συγκεκριμένο σπίτι όπου και έμεινε 15 χρόνια, μέχρι τον θάνατό του, τον Νοέμβριο του 1935.

Ο μεγαλύτερος Πορτογάλος ποιητής που έδωσε στη λογοτεχνία της χώρας του την ευρωπαϊκή της διάσταση, γεννήθηκε στις 13 Ιουνίου του 1888 στον αριθμό 4 της Largo de Sao Carlos, στην περιοχή Σιάντο της Λισαβόνας. Οι γονείς του, Maria Madalena Pinheiro Nogueira και Joaquim de Seabra Pessoa, τον βάπτισαν στην εκκλησία dos Martines που βρίσκεται πολύ κοντά στο σπίτι του. Ορφάνεψε στα 5 του χρόνια από πατέρα, ο οποίος πέθανε από φυματίωση και η μητέρα του ξαναπαντρεύτηκε μ' έναν διπλωμάτη που διορίστηκε στο Ντέρμπαν της Νότιας Αφρικής όπου και μετεγκαταστάθηκε η οικογένεια. Εκεί ο Πεσσόα παρακολουθεί μαθήματα αγγλικής γλώσσας με εξαιρετικές επιδόσεις, γεγονός που του επιτρέπει να γράφει με μεγάλη άνεση ποιήματα και κείμενα στα αγγλικά.

Στα 17 του χρόνια γυρίζει στη Λισαβόνα την οποία δεν εγκαταλείπει ποτέ. Αγαπούσε άλλωστε ιδιαίτερα τη θλιμμένη πρωτεύουσα της Πορτογαλίας, με τα πλακόστρωτα δρομάκια, τα διατηρητέα κτήρια και τα παραδοσιακά καφενεία όπου είχε γράψει τα περισσότερα έργα του.

Τρία χρόνια αφότου επέστρεψε από την Αφρική, ο Πεσσόα νοίκιασε ένα δωμάτιο στον αριθμό 18 της οδού Largo do Carmo, στην αγαπημένη του συνοικία, το Chiado της Λισαβόνας όπου χτυπούσε η καρδιά του πολιτιστικού γίνεσθαι. Και φυσικά, έγινε θαμώνας του Cafe A Brasileira και του Casa Havana, των περίφημων καφενείων που καθόταν επί ώρες, είτε μόνος του, είτε συζητώντας με τον στενό του φίλο, τον λογοτέχνη Mario de Sa- Carneiro. Το 1915 μάλιστα, μετά το σκάνδαλο που είχε ξεσπάσει από την κυκλοφορία του πρωτοποριακού περιοδικού “Ορφέας”-όργανο του μοντερνιστικού κινήματος- ο Πεσσόα κάθισε σε ένα απ' αυτά τα καφενεία και έγραψε στον Armando Cortes-Rodrigues:

«Είμαστε το κέντρο συζήτησης στην Λισαβόνα»

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι μπροστά σ' αυτά τα καφενεία όπου ακουμπούσε η ανήσυχη ψυχή του ποιητή, υπάρχει το άγαλμά του, ένα υπέροχο μνημείο, δωρεά κάποιων «ανώνυμων φίλων του», όπως αναγράφεται χαρακτηριστικά. Η εικόνα του αγάλματος του Πεσσόα, καθισμένου σε ένα μπρούτζινο τραπέζι με μια άδεια καρέκλα δίπλα του, εναρμονίζεται πλήρως με τους σύγχρονους πελάτες του A Brasileira που νοιώθουν τυχεροί να πίνουν τον καφέ τους παρέα με τον ποιητή. Και δεν είναι λίγοι αυτοί που κάθονται στην διπλανή, άδεια καρέκλα του ποιητή προσπαθώντας να αφουγκραστούν τα λόγια του...

Αγαπημένο καφενείο του Πεσσόα ήταν και το Cafe Martinho, το μεγαλύτερο και το πιο πλούσια διακοσμημένο καφέ στις

αρχές του 19ου αιώνα στη Λισαβόνα, στην πλατεία Ροσίου το οποίο πλέον, δεν υπάρχει. Σ' αυτό το καφέ που συχνάζαν δικηγόροι, γραφειοκράτες, πολιτικοί, ποιητές και δημοσιογράφοι, ο Πεσσόα καθισμένος στις καρέκλες που ήταν διακοσμημένες με το μονόγραμμα Martinho, είχε ατελείωτες συζητήσεις με τον επιστήθιο φίλο του Sa-Carneiro, ενώ πολλές φορές καθόταν μόνος του σ' ένα γωνιακό τραπέζι, πίνοντας αργά τον καφέ του και καπνίζοντας. Στο συγκεκριμένο καφενείο πήγαιναν αργά το απόγευμα όλοι οι φίλοι του Πεσσόα για να τον συναντήσουν. Μία φωτογραφία δημοσιευμένη στο Noticias Ilustrado το 1928 τον δείχνει να κάθεται σε ένα από τα κεντρικότερα τραπέζια παρέα με τους Antonio Botto, Raul Leal και Augusto Ferreira Gomes. Υπάρχουν άλλες τρεις τουλάχιστον φωτογραφίες που δείχνουν τον Πεσσόα να κάθεται στο καφενείο μόνος ή με παρέα, ντυμένος πάντα με μια μαύρη καπαρντίνα και παπιγιόν. Η φιλία του μάλιστα με τους ιδιοκτήτες, του επέτρεπε να κάθεται πολλές φορές για μία ώρα στο τραπέζι του αφού το καφενείο είχε κλείσει. Το Cafe Nicola είναι το μόνο καφενείο που απέμεινε στην πλατεία Ροσίου από την εποχή του Φερνάντο Πεσσόα.

Το 1912 ο ποιητής μετακόμισε στη θεία του Anica στη Rua Passos Manuel και στην συνέχεια, μέχρι το 1916, έμεινε διαδοχικά στη Rua Pascoal de Melo, Rua Dona Estefania, Rua Antero Quental και Rua Almirante Barroso. Ήταν η περίοδος που δημιούργησε τα “ετερόνυμά” του και από μία επιστολή που είχε στείλει στον Armando Cortes-Rodrigues προκύπτει το συμπέρασμα ότι το επίθετο του ετερόνυμού του, Αλμπέρτο Καέιρο, το είχε “δανειστεί” από μια επιγραφή καταστήματος στην Avenida Almirante Reis.

Ο Πεσσόα προτιμούσε να ενοικιάζει δωμάτια και όταν αποφάσισε να νοικιάσει ένα δικό του διαμέρισμα στην περιοχή της Benfica, ήταν 30 χρόνων και είχε ελάχιστα χρήματα. Ωστόσο, γρήγορα βαρέθηκε την περιοχή και αποφάσισε να μετακομίσει και πάλι στις αρχές Απριλίου του 1920, στο νούμερο 16 της Rua Coelho da Rocha, αρκετά μακριά από το κέντρο της Λισαβόνας. Αυτό ήταν και το μοναδικό σπίτι που έμεινε πιστός, κατοικώντας τα τελευταία 15 χρόνια της ζωής του. Στην περιοχή, ο Πεσσόα είχε κερδίσει την συμπάθεια δύο καταστηματαρχών, του Manaces του κουρέα και του Mr Trindade, ιδιοκτήτη του A Morgadinha Cafe οι αναμνήσεις του οποίου για τον διάσημο πελάτη του ήταν πολύτιμες για τους βιογράφους του Πεσσόα.

Το “Βιβλίο της Αννουχίας”

Ο Πεσσόα αρνιόταν πάντα τη σταθερή εργασία καθώς προτεραιότητά του ήταν το γράψιμο. Δούλευε ως συντάκτης- μεταφραστής και αναλάμβανε την εμπορική αλληλογραφία πολλών οίκων, έχοντας αλλάξει περίπου 20 εταιρείες! Μεταξύ των μεταφράσεων, έβρισκε την ευκαιρία να γράφει και δικά του έργα όπως το “Βιβλίο της Αννουχίας” που γράφτηκε σχεδόν ολόκληρο στο γραφείο του πρώτου ορόφου, πάνω από το κοσμηματοπωλείο Moitinho, στην Μπάισα, όπου εργαζόταν για περισσότερα από 10 χρόνια.

Στη διαδρομή για ένα από τα γραφεία που εργαζόταν, στην Rua da Betesga, διέσχιζε καθημερινά την Avenida Almirante Reis από το όνομα της οποίας εμπνεύστηκε και το όνομα ενός

ετερόνυμου που είχε δημιουργήσει, του γιατρού Ρικάρντο Ρέις. “Ετερόνυμους” αποκαλούσε τα πρόσωπα που κατασκεύαζε προικίζοντάς τα με μια ξεχωριστή βιογραφία -ακόμη και με το δικό τους ωροσκόπιο!- και ένα διαφορετικό λογοτεχνικό ύφος. Ο Αλμπέρτο Καέιρο ήταν ένας ποιητής που έγραφε αποτραβηγμένος στην εξοχή, ο Ρικάρντο Ρέις ζούσε μετά την κήρυξη της δικτατορίας εξόριστος στην Βραζιλία, ο Αλμπάρνο ντε Κάμπρος ήταν μηχανικός που στο έργο του υμνούσε την τεχνολογία.

«Πασχίζω να γυμνωθώ απ' ότι έμαθα, πασχίζω να ξεχάσω τον τρόπο να αναθυμάμαι που μου δίδαξαν και να ξύσω το χρώμα με τ' οποίο μου έβαψαν τις αισθήσεις, να βγάλω απ' το μπουύλο τις αληθινές μου συγκινήσεις, να ξετυλιχθώ και να 'μαι εγώ, όχι ο Αλμπέρτο Καέιρο, αλλά ένα ζωώ ανθρώπινο που η Φύση παρήγαγε» γράφει ο Πεσσόα στα ποιήματα του Αλμπέρτο Καέιρο.

Στις 27 Νοεμβρίου του 1935, ο Πεσσόα μεταφέρεται εσπευσμένα στο Νοσοκομείο όπου τρεις μέρες μετά αφήνει την τελευταία του πνοή διαλυμένος από το αλκοόλ. Μετά τον θάνατό του, βρέθηκαν σ' ένα μπουύλο στο σπίτι του 27.453 χειρόγραφα, πολλά από τα οποία δεν έχουν ακόμη μελετηθεί. Άλλωστε ο ίδιος δεν ήθελε να χάσει χρόνο εκδίδοντας το έργο του και προτιμούσε να γράφει, να ταξινομεί και να διορθώνει τα κείμενά του. Και δεν είναι τυχαίο ότι είχε δημοσιεύσει μόνο ένα βιβλίο στα πορτογαλικά, το Mensagem, δύο πλακέτες με αγγλικά ποιήματα καθώς και μερικά λογοτεχνικά και πολιτικά μανιφέστα. Επίσης, ήταν εκδότης της επιθεώρησης Athena και συνεργάστηκε στα δύο τεύχη που κυκλοφόρησε το περιοδικό “Ορφέας”.

«Μ' αποκάλεσαν μια φορά υλιστή ποιητή και θαύμασα τον εαυτό μου, γιατί δεν έκρινα πώς θα μπορούσα να ονομαστώ ο,τιδήποτε. Εγώ δεν είμαι καν ποιητής: βλέπω. Αν αυτό που γράφω έχει αξία, δεν ειμ' εγώ που 'χω αξία: η αξία είναι εκεί, στους στίχους μου. Ολ' αυτά είναι απόλυτα ανεξάρτητα από τη θέλησή μου...».

Casa Fernando Pessoa

Στο σπίτι του που αναπαλαιώθηκε από τον Δήμο, οι ειδικοί στο έργο του και ένας Ιταλός αρχιτέκτονας συνεργάστηκαν προκειμένου να δημιουργήσουν έναν χώρο κοντά στο πνεύμα του Φερνάντο Πεσσόα. Στον πρώτο όροφο υπάρχει το μοναδικό πορτρέτο που του είχε ζωγραφίσει εν ζωή ο Rodriguez Castane, ενώ στο δωμάτιο του ποιητή καλούνται πολλές φορές διάφοροι καλλιτέχνες για να του “δώσουν” ζωή προσπαθώντας να φανταστούν πώς ήταν στην πραγματικότητα, κάτι που είναι τρομερά δύσκολο εξαιτίας της πολυσχειδούς προσωπικότητάς του Πεσσόα. Του ποιητή που σ' ολόκληρη τη ζωή του προσπαθούσε να βρει την ταυτότητά του, δημιουργώντας πολλαπλές προσωπικότητες που όλες ήταν διαφορετικές αλλά όλες είχαν ένα κοινό στοιχείο, τον μοναχικό δημιουργό τους....

Μια ζωή εργένης, ο Πεσσόα αγάπησε τη “γκρίζα” Λισαβόνα με τις κεραμυδωτές σκεπές, τα στενά δρομάκια όπου του άρεσε να περπατάει επί ώρες και τα γραφικά καφενεία. Γι' αυτόν, η αγάπη ήταν «η μόνη αθωότητα, κι η μόνη αθωότητα είναι να μη σκέφτεσαι».

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Ο καθηγητής είναι νεκρός

» Joost de Vries (μτφρ. Ινώ βαν Ντάικ - Μπαλτά, εκδόσεις Μεταίχμιο)

Αναγνωστική έκπληξη απ' το πουθενά, θαρρείς, βασισμένη -για ακόμα μία φορά- σ' ένα ένστικτο στη θέα του βιβλίου στην προθήκη του βιβλιοπωλείου, η επιλογή του πρώτου βήμα και η μετέπειτα ανάγνωση χωρίς προσδοκίες, ο επιθυμητός τρόπος γνωριμίας με ένα έργο δηλαδή. Το μυθιστόρημα του Ολλανδού Joost de Vries, γεννημένου το 1983, Ο καθηγητής είναι νεκρός, με το ιδιότυπο εξώφυλλο, το οποίο, ακόμα και τώρα, τόσες μέρες μετά δεν έχω αποφασίσει αν μου αρέσει ή όχι, σίγουρα όμως δεν περνάει απαρατήρητο.

Χιλή, που είχε βρεθεί για να συναντήσει κάποιον με το επίθετο Χίτλερ, ακόμα έναν, ατύχημα, το οποίο αποδείχτηκε σοβαρότερο τελικά, παρά την επιπόλαιη αρχική αντιμετώπισή του και ως εκ τούτου δεν του επέτρεψε να παραυραθεί στη νεκρώσιμη ακολουθία, η οποία έλαβε χώρα στη Νέα Υόρκη, εκεί που, από το πουθενά, εμφανίστηκε ο Φίλιπ ντε Βρις -η συνωνυμία με τον συγγραφέα διόλου τυχαία δεν μπορεί να είναι- για να κλέψει τα φώτα της δημοσιότητας και να διεκδικήσει -να απαιτήσει καλύτερα- την κληρονομιά του Μπρικ. Ο Φριζό θα γίνει έξαλλος, όπως μπορεί κανείς

εύκολα να φανταστεί.

Ο de Vries συνδυάζοντας τις προαναφερθείσες αρετές και πασπαλίζοντάς τες με κιούμορ, ένα κιούμορ καυστικό και ανελέητο, υπογράφει ένα υπέροχο μυθιστόρημα, πολλών στρωμάτων και περισσότερων αναγνώσεων, φαινομενικά μόνο ελαφρύ και επιφανειακό, επιτυγχάνοντας να αναμετρηθεί με ένα θέμα, όπως ο Χίτλερ, έντονης πολεμικής και καθόλου πρωτότυπο, και να εντυπωσιάσει, να είναι εύστοχος και να κινηθεί στο όριο του κλεψισμού και της σοβαρότητας, προκαλώντας ένα αβίαστο γέλιο στον αναγνώστη, μην ξεχνώντας όμως πως έχει μία παράλληλη και κύρια ιστορία να αφηγηθεί, επιτρέποντας στον εαυτό του κάποιες παρεκβάσεις και παρεκτροπές από το κυρίως σώμα της αφήγησης, ελεγχόμενες μα χωρίς να χάνουν τον χαοτικό τους χαρακτήρα, εντάσσοντας πλήθος αναφορών επί του θέματος.

Ο καθηγητής Χιτλερικών σπουδών και η παρωδία της πανεπιστημιακής κοινότητας φέρνει στον νου του αναγνώστη το βιβλίο του Ντε Λίλο Λευκός θόρυβος, ο de Vries δεν το κρύβει, το αντίθετο μάλιστα, αφού παραθέτει ένα απόσπασμα του βιβλίου στην αρχή του δικού του μυθιστορήματος, επιδεικνύοντας εκτός από αλτρουισμό και μεγάλη εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του. Επίσης, κάπου κρυμμένο, κυρίως σε μια σκηνή αναβίωσης, μέσω ενός παιχνιδιού στρατηγικής, μιας μάχης, βρίσκεται το Τρίτο Ράικ του μεγάλου Ρομπέρτο Μπολάνιο.

Αναρωτιέμαι πόσες σελίδες θα μπορούσε να είναι το αρχικό σχέδιασμα του μυθιστορήματος, εξαιτίας της άνεσης του συγγραφέα στην αφήγηση και των εγκεφαλικών στροφών της φαντασίας του, και είναι θαυμαστό το τελικό αποτέλεσμα επίσης γι' αυτόν τον λόγο, για την ικανότητά του να παραδώσει τελικώς ένα σφικτοδεμένο χορταστικό χαοτικό μυθιστόρημα, γενναιοδωρο αλλά όχι υπερβολικό, ευφυές χωρίς να αφήνει την αίσθηση επίδειξης εκ μέρους του.

Πνευματικό παιδί ενός σημαντικού Ολλανδού συγγραφέα, του Cees Nooteboom, που φέρνει κάτι το φρέσκο και παιχνιδιάρικο στη λογοτεχνία, ο de Vries αποτελεί μια περίπτωση συγγραφέα που πιθανότατα θα μας απασχολήσει ξανά στο μέλλον.

Βιβλία

Οι κοσμοπολίτισσες

Ρωξάντρα Μποττέα - Νούλα

Εκδότης: Αιώρα

Στις 2 Απριλίου 1986 η πτήση της TWA από τη Νέα Υόρκη για την Αθήνα θα δεχτεί τρομοκρατική επίθεση. Η συγγραφέας, επιβάτιδα του αεροπλάνου,

εκείνες τις στιγμές θα αναμετρηθεί με τη ζωή της και η μνήμη της θα επιστρέψει στην πατρίδα των παιδικών της χρόνων. Μία πατρίδα πλούσια και κοσμοπολιτική, όπως ήταν η Ρουμανία για τους Έλληνες της Διασποράς τον 19ο και τον 20ό αιώνα.

Η αφήγηση, συνδυάζοντας αριστοτεχνικά τη ζωντάνια της μαρτυρίας με τη γλαφυρότητα της λογοτεχνίας, ανασυνθέτει την ιστορία μιας αστικής οικογένειας Ελλήνων της Ρουμανίας που διασκορπίστηκε στα πέλαρα της υφελίου. Στη σκιά των συγκλονιστικών γεγονότων του 20ού αιώνα στήνεται το σκηνικό της καθημερινής ζωής τους στη γειτονική, αλλά ουσιαστικά άγνωστη, Ρουμανία. Η συγγραφέας ψηλαφίζει τις προσωπικότητες τριών γυναικών που χάραξαν και τη δική της ζωή. Η Έλλη, η Λουκία και η Αλίκη αγωνίστηκαν, περιπλανήθηκαν και αναζήτησαν καινούργιες πατρίδες, παραμένοντας αυτό που πάντα υπήρξαν: Κοσμοπολίτισσες.

Ένα αγόρι στο εκατομμύριο

Monica Wood

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη
Εκδότης: Κλειδάριθμος

Το πρώτο Σάββατο, το αγόρι ήρθε στο σπίτι της Όνα για να τη βοηθήσει στις δουλειές.

Το δεύτερο, της εξομολογήθηκε το πάθος του για τα παγκόσμια ρεκόρ.

Το δέκατο Σάββατο δεν εμφανίστηκε. Και, ύστερα, ήρθε ο πατέρας του... Η Όνα έχει πατήσει τα εκατό. Το αγόρι είναι μόλις έντεκα και κάτι, αλλά

θα της αλλάξει τη ζωή. Όπως και του πατέρα του, της μητέρας του, κι όλων μπλεχτούν στην ιστορία του. Γιατί είναι "Ένα Αγόρι στο Εκατομμύριο". Ένα βιβλίο για τη σημασία του ν' αγαπάς, να ονειρεύεσαι, να τολμάς. Και για τις θαυμαστές, ασύλληπτες εκπλήξεις που κρύβει μια συνηθισμένη ζωή.

Η κτηνωδία

Νικόλα Λατζόια

Μετάφραση: Άμπι Ραϊκού
Εκδόσεις Καστανιώτη

Είναι μία ζεστή ανοιξιάτικη νύχτα. Μία γυναίκα περπατά καταμεσής στην εθνική οδό που ενώνει την επαρχία του Τάραντα με το Μπάρι. Είναι γυμνή, χλομή και γεμάτη αίματα. Όταν αργότερα εντοπίζεται νεκρή, η ταυτότητά της αποκαλύπτεται. Κανένας όμως δεν

είναι σε θέση να περιγράψει με βεβαιότητα τις συνθήκες του θανάτου της. Οι περισσότεροι πιστεύουν πως πρόκειται για αυτοκτονία. Είναι όμως έτσι; Η Κλάρα

ήταν η μεγαλύτερη κόρη μίας ισχυρής οικογένειας τοπικών εργολάβων, των Σαλβέμινι, οι οποίοι διατηρούν στενούς και σκοτεινούς δεσμούς με κύκλους της πολιτικής και της οικονομίας. Όμως τι σχέση είχε η Κλάρα με τις βρόμικες δουλειές του πατέρα της; Ο αιγιματικός Μικέλε, ο αδελφός της, αρχίζει να διερευνά το βίαιο τέλος της. Σταδιακά φανερώνεται ένας κόσμος διεφθαρμένος και ανήθικος όπου το χρήμα και η δίψα για την εξουσία ισοπεδώνουν τα πάντα. Στην "κτηνωδία" ο Νικόλα Λατζόια δεν παρακολουθεί μόνο την κατάρρευση μίας μεγαλοαστικής οικογένειας, ακτινογραφεί και την παρακμή μιας ολόκληρης κοινωνίας. Το μυθιστόρημα επαινέθηκε από την κριτική για το σύνθετο ύφος και την αφηγηματική του ένταση. Το 2015 τιμήθηκε με το Βραβείο "Strega", την υψηλότερη λογοτεχνική διάκριση της Ιταλίας.

17 ώρες

Πέτρος Μαρτινίδης

Εκδόσεις Πατάκι

Πόσες λέξεις γράφει κανείς σε μία ώρα και για πόσες συνεχόμενες ώρες, ώστε να σώσει μια ζωή;

Όχι τη δική του. Κάτι σαν το πρόβλημα της Χαλιμάς.

Τι παραμύθια να επινοεί από νύχτα σε νύχτα και για πόσες νύχτες; Αλλά εκείνη είχε να σώσει τη δική της ζωή. Το επίτευγμα της Χαλιμάς είναι γνωστό -

χιλίες και μία νύχτες. Το επίτευγμα του ήρωα σε αυτό το θρίλερ ανακοινώνεται επίσης στον τίτλο: 17 ώρες. Το ζήτημα είναι πώς δένουν μεταξύ τους τα "παραμύθια" που σκαρώνει κάθε ώρα και τι γίνεται με τη ζωή που κρίνεται από τις αντοχές και την επινοητικότητα του.

Όπως οφείλεται σε κάθε θρίλερ, το τελευταίο παραμύθι, εκείνο που συναρπάζει όλα τα προηγούμενα είναι γεμάτο ανατροπές.

ΣΤΑ ΣΦΑΚΙΑ

Μαθήματα βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής

Η πρώτη συνάντηση για την έναρξη των μαθημάτων Βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής πραγματοποιήθηκε την περασμένη Δευτέρα, στο Πνευματικό Κέντρο Σφακίων. Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται κάθε Δευτέρα 6:30 - 8:30μ.μ. από τον π. Κωνσταντίνο Μανουσέλη (διδάσκαλο Β. Μουσικής, πρώην ιεροψάλτη Ι.Μητροπολιτικού Ναού Ρεθύμνου), στο Πνευματικό Κέντρο Σφακίων.

διαδρομές
στο internet
www.haniotika-nea.gr

παιδότοπος

ΜΑΘΗΤΕΣ 2ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Στο θέατρο της Αρχαίας Απτέρας

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Ξεναγός η μαθήτρια Μαρία Σπανάκη.

Φίλες και φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Ημασαν κι εμείς, στην Αρχαία Απτέρα ως πρωταγωνιστές, μαζί με τα παιδιά του Γυμνασίου Βάμου, στην εκδήλωση υιοθεσίας του θεάτρου της και μας ανετέθη ο ρόλος των "γονιών", έναν ρόλο που πολύ τον θέλουμε.

Αυτό μας λένε, σε... πρώτη ανάγνωση πέντε τα παιδιά του 2ου Γυμνασίου Χανίων που συμμετείχαν στο σχετικό πρόγραμμα στις εργασίες τους που φιλοξενούνται στον σημερινό Παιδότοπο. Και θα είμαστε εκεί για να το προστατεύουμε, όπως ορκιστήκαμε, μας λένε σε μία δεύτερη. Στο ίδιο μήκος κύματος με τα Αποκο-

ρωνιωτάκια, τις εργασίες των οποίων φιλοξενήσαμε πριν από 15 μέρες.

Πολλά κατάπολλα ευχαριστώ στον διευθυντή του επίσης ιστορικού 2ου Γυμνασίου Χανίων και υπεύθυνο του προγράμματος Αντώνη Αθανασάκη και για την αποστολή του υλικού. Τι ευλογία κι αυτή να είσαι Δάσκαλος! Τι ευλογία και για τον Παιδότοπο να φιλοξενεί τέτοια λογής εργασίες, όπως αυτές των παιδιών του Γυμνασίου Βάμου και του 2ου Γυμνασίου Χανίων!

**Σας χαιρετώ με αγάπη
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος**

Αισθάνθηκα μεγάλη συγκίνηση με τη συμμετοχή μου στην εκδήλωση "υιοθεσίας του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας". Νιώθω πραγματικά τυχερή που βρέθηκα σ' αυτόν τον ευλογημένο τόπο. Περιπάτησα και γνώρισα από κοντά τα ιερά μονοπάτια του πολιτισμού αλλά και μου δόθηκε η μοναδική ευκαιρία να γίνω "ξεναγός" και να ξεναγήσω τον κόσμο που παραβρέθηκε στην τελετή!! Μοναδικές στιγμές που θα θυμάμαι πάντα.

Δάλλα Γεωργία - ξεναγός

Είναι τιμή για μένα που συμμετείχα στην εκδήλωση υιοθεσίας του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας. Ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία. Οι καθηγητές μας βοήθησαν με τις γνώσεις τους και την καλή τους διάθεση να μάθουμε και να παρουσιάσουμε στον κόσμο που ήρθε στην εκδήλωση τον αρχαίο αυτόν πολιτισμό και τους ευχαριστούμε πολύ. Επίσης γνώρισα παιδιά φιλικά και συνεργάσιμα από το γυμνάσιο Βάμου. Πάνω απ' όλα όμως μάθαμε πολύτιμα πράγματα με διασκεδαστικό τρόπο, συγκινήθηκα με την ιστορία του τόπου και ζήσαμε κάτι μαγικό που θα θυμάμαι πάντα.

Μαρία Σπανάκη - ξεναγός

Γεια σας, είμαι ο Μιχάλης Τριανταρίφ και την Κυριακή 6 Νοεμβρίου ήμουν ξεναγός μαζί με τους συμμαθητές μου στο αρχαίο θέατρο της Απτέρας! Εγώ, μαζί με την Ευτυχία από το γυμνάσιο Βάμου, ήμασταν στην βορειοδυτική δεξαμενή και από εμάς ξεκινούσε η ξεναγήση. Μου έκανε πάρα πολύ εντύπωση το πόσο ανεπτυγμένοι ήταν ο πολιτισμός των ανθρώπων τότε! Αυτό όμως που μου έκανε ακόμα μεγαλύτερη εντύπωση είναι ο τόσος πολυσύχνησμος που ήρθε στο αρχαίο θέατρο και που ξεναγήθηκε από εμάς τα παιδιά. Αυτό με κάνει να πιστεύω ότι ο κόσμος μας μπορεί να γίνει καλύτερος!!!!

Μιχάλης Τριανταρίφ - ξεναγός

Νιώθω ότι η συμμετοχή μου στην εκδήλωση υιοθεσίας του αρχαίου Θεάτρου της Απτέρας ήταν θεόσταλτη. Γνώρισα παιδιά, έκανα καινούργιους φίλους και απέκτησα υπέροχες εμπειρίες δημιουργίας. Όταν αντίκρισα για πρώτη φορά το αρχαίο θέατρο μαγεύτηκα από την ομορφιά και τη μαγεία του. Η αύρα που είχε ο χώρος ήταν απερίγραπτη. Θα μπορούσα να την παρομοιάσω με έναν αυθεντικό πίνακα ζωγραφικής. Ο ήλιος το φώτιζε σαν να μας καλούσε να πάμε να το συναντήσουμε. Λάτρεψα από την πρώτη στιγμή κάθε εκατοστό του. Η θεική ηρεμία ταίριαζε απόλυτα με τη δική μου χαρά και των υπολοίπων παιδιών.

Ημουν πραγματικά ευτυχισμένη και ένιωθα να αγαπώ το θέατρο με όλο μου το είναι.

Καθώς μάθαινα και συνειδητοποιούσα τι είχε συμβεί στον χώρο του θεάτρου και ειδικότερα στο κοίλον, δηλαδή τις καταστροφές που είχε υποστεί από τους κατοίκους των γύρω περιοχών ένιωσα το μνημείο να μας μιλάει τόσο για τα επιτεύγματά του αλλά και για την ταλαιπωρία του από τους ανθρώπους και την έλλειψη σεβασμού. Σαν να μας φώναζε ότι θέλει την προστασία μας για να μην επαναλάβουν οι άνθρωποι τα ίδια λάθη. Και εμείς δώσαμε τον όρκο μας να το προστατεύουμε για πάντα.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές και τον διευθυντή μας που μας έδωσαν την ευκαιρία να πάρουμε γεύση από "τη ζωή με νόημα". Επίσης, θα ήθελα να παρακινήσω και τα υπόλοιπα παιδιά να συμμετέχουν σε δράσεις τέτοιου είδους, που ευτυχώς γίνονται πολλές στο σχολείο μου.

Παυλίνα Μπαϊλάκη - ξεναγός

Ξεναγός η μαθήτρια Χριστίνα Μπαϊλάκη.

Όλα έτοιμα για την ορκωμοσία.

Από την προετοιμασία της εκδήλωσης.

Το σχολείο μου σε συνεργασία με το Γυμνάσιο Βάμου αποφασίσαμε να προχωρήσουμε στην υιοθεσία του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας. Αυτό περιελάμβανε μια τελετή που θα έπρεπε να οργανωθεί πολύ καλά ώστε ο κόσμος που θα την παρακολουθούσε να καταλάβει την αξία και τη μεγάλη σημασία του χώρου αυτού για τον τόπο μας. Όλοι μας δώσαμε τον καλύτερο εαυτό μας. Οργανώσαμε ξεναγήση με μαθητές ξεναγούς και των δύο σχολείων για να μπορέσει ο κόσμος να γνωρίσει την ιστορία του αρχαίου θεάτρου. Εγώ προσωπικά είχα την τιμή να απαγγείλω μαζί με ένα κορίτσι από το Γυμνάσιο Βάμο τον όρκο της υιοθεσίας. Ενωσα πολύ μεγάλη τιμή αλλά και ευθύνη. Όλοι μας νιώσαμε την αύρα του χώρου αυτού και αγαπήσαμε το αρχαίο θέατρο σαν κτήμα της ψυχής μας. Νιώθουμε πλέον ότι είμαστε μικρό κομμάτι του και

ότι βάλαμε κι εμείς ένα λιθαράκι στην προσπάθεια να γίνει ο χώρος ξανά ζωντανός για όλους. Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ όλα όσα ζήσαμε εκεί και θα έχουμε πάντα στο μυαλό μας πως πρέπει να τον προστατεύουμε. Εγώ προσωπικά δεν θα ξεχάσω ποτέ στη ζωή μου αυτό που ορκίστηκα εκείνη την ημέρα: «ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥΤΟ ΤΟΝ ΠΡΟΓΟΝΙΚΟ ΘΑ ΤΙΜΩ/ ΔΕΝ Θ' ΑΦΗΣΩ ΝΑ ΞΕΧΑΣΤΕΙ».

Γιάννης Θεοδωράκης - απαγγελία όρκου

Συμμετοχή του 4ου Γυμνασίου Χανίων στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα “Erasmus+”

Το σχολείο μας συμμετέχει από φέτος στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα “Erasmus+” σε σύμπραξη με σχολεία από Ρουμανία, Πολωνία, Λετονία, Λιθουανία, Σλοβενία και Ισπανία για τα σχολικά έτη 2016 - 17 και 2017 - 18. Το πρόγραμμα έχει τίτλο “Home Alone” και πραγματεύεται την επίδραση του Διαδικτύου στις κοινωνικές σχέσεις των νέων και τον τρόπο που οι νέες τεχνολογίες επηρεάζουν ευρύτερα τη ζωή τους.

Μέσα στο θέατρο “Maria Filoti” με τους εταίρους του προγράμματος.

Ζεϊμπέκικο από Έλληνα ομογενή.

καιρία να φιλοξενηθούν από οικογένειες παιδιών του εκεί σχολείου.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΣΤΗ ΒΡΑΪΛΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Όπως θα 'γινε αντιληπτό, η πόλη αυτή για μας τους Έλληνες είχε ιδιαίτερη σημασία καθώς ήταν πόλη με έντονη την παρουσία του ελληνικού στοιχείου. Η Βραϊλα είναι παραδουναβία πόλη στη βορειοανατολική Βλαχία, κοντά στο Γαλάτσι. Η προνομιακή θέση της την κατέστησε στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα αξιό-

λογο ναυτιλιακό και εμπορικό κέντρο με πληθυσμό να φτάνει στους 56.000 περίπου με τους Έλληνες να αποτελούν το 10%.

Ο τομέας που κυρίως αναπτύχθηκε ήταν η αλευροβιομηχανία με κυρίαρχη την ελληνική παρουσία. Χαρακτηριστικά από τους πέντε σύγχρονους μύλους της πόλης οι τέσσερις ήταν ελληνικοί, εκσυγχρονισμένοι με προσανατολισμό στις εξαγωγές. Στη Βραϊλα συστάθηκαν πολλοί ελληνικοί σύλλογοι κυρίως φιλελευθέρων και φιλανθρωπικών, ενώ λειτουργούσε ένα από τα πιο

δραστήρια ελληνικά τυπογραφεία της Ρουμανίας. Η ελληνική εμπορική δραστηριότητα συνέχισε να παραμένει διόλου ευκαταφρόνητη ως και τις αρχές του 19ου αιώνα. Αξιοσημείωτο είναι ότι το 1913, όταν σε μια επίσκεψή του ο Ελευθέριος Βενιζέλος αντικρίζοντας τα καράβια στο λιμάνι της πόλης με τις ελληνικές σημαίες είπε ότι «τόσα πολλά δεν είχε δει ούτε στο Πειραιά».

Την περίοδο 1950 - 1951 επέρχεται ο μαρasmus της ελληνικής παροικίας, όταν 50% περίπου των Ελλήνων θα προτιμήσει να εγκαταλείψει την πόλη εξαιτίας της αλλαγής του καθεστώτος. Σήμερα η ελληνική κοινότητα αριθμεί 2.000 ομογενείς, τρίτης και τέταρτης γενιάς που προσπαθούν να κρατήσουν τα ελληνικά έθιμα και παραδόσεις. Μικρό δείγμα της συμβολής του Ελληνισμού στη Ρουμανία γενικά είναι η επιθυμία των νέων Ρουμάνων να μάθουν την ελληνική γλώσσα και ιστορία. Και η διάθεση των ρουμανικών Πανεπιστημίων να στηρίζουν αυτήν την τάση δείχνει τη σημασία που έχει ο ελληνικός πολιτισμός για την παράδοση και την κουλτούρα αυτής της χώρας.

Ρουμανικός χορός.

έσα από το πρόγραμμα οι μαθητές μας θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν άλλους ευρωπαίους μαθητές, θα συνεργαστούν μαζί τους, θα έρθουν σε επαφή με στοιχεία της κουλτούρας, τα ενδιαφέροντα, τα κόμπυ, την καθημερινή ζωή τους κι έτσι θα γίνει ένα βήμα προς τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίησή τους: Η άποψη και πεποίθηση ότι: «Το να είσαι διαφορετικός είναι ένα πολύτιμο στοιχείο σε κάθε κοινωνία, το στοιχείο που χτίζει το διαπολιτισμικό διάλογο ανάμεσα σε χώρες και εθνικότητες» και κάνει τους νέους ανθρώπους πιο ανοικτούς στον κόσμο. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι η συνειδητοποίηση ότι το Διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει απειλή για το μαθητή, τους γονείς του και τη σχολική ζωή. Εκείνο που έχει καθήκον το σχολείο να κάνει είναι να δείξει στους μαθητές ότι οι νέες τεχνολογίες μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμα και δημιουργικά “εργαλεία” για μία επιτυχημένη ζωή.

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ: ΒΡΑΪΛΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Η πρώτη συνάντηση των εμπλεκόμενων χωρών πραγματοποιήθηκε στην πόλη Βραϊλα της Ρουμανίας στο Scoala Gimnaziala Mihai Dragomir με τους εκπαιδευτικούς Παπαναγιώτου Αθηνά και Μαράκη Ελένη να εκπροσωπούν το σχολείο. Εκεί έγινε η πρώτη επαφή ανάμεσα στους εταίρους και καθορίστηκαν οι εργασίες για τις επόμενες φάσεις του προγράμματος. Η υποδοχή που μας επεφύλαξε η φιλοξενούσα χώρα ήταν θερμή, ενώ εντύπωση μας έκανε η καλή οργάνωση του σχολείου. Οι καθηγητές είχαμε την ευκαιρία να ανταλλάξουμε ιδέες, να εκφράσουμε προβληματισμούς για θέματα εκπαιδευτικού περιεχομένου και να πειραματιστούμε σε νέες παιδαγωγικές μεθόδους.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής μας στην πόλη είχαμε την ευκαιρία

να ξεναγηθούμε στο ιστορικό της κέντρο και να γνωρίσουμε την ιστορία της. Το παλιό κέντρο της πόλης έχει πολλά κτήρια του 19ου αιώνα, κάποια απ' αυτά πλήρως αποκατεστημένα. Τα πιο σημαντικά μνημεία είναι η ελληνική εκκλησία του Ευαγγελισμού που χτίστηκε το 1863 από την ελληνική κοινότητα, η Εκκλησία Sfintii Arhangheli πρώην τζαμί κατά τη διάρκεια της οθωμανικής κυριαρχίας (μέχρι το 1831) και η εκκλησία Sfântul Nicolae. Στολίδι για την πόλη αποτελεί το θέατρο Maria Filoti με πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα, για το οποίο είχαμε την τύχη να ενημερωθούμε από τον διευθυντή του. Πέρασαμε από την παλιά ελληνική συνοικία και επισκεφθήκαμε τα σπίτια που γεννήθηκαν και έζησαν ο ποιητής μας Ανδρέας Εμπειρίκος, ο επίσης συμπατριώτης μας συνθέτης Γιάννης Ξενάκης καθώς και το Μουσείο του ομογενή λογοτέχνη Παναίτ Ιστράτι, στενού φίλου του Νίκου Καζαντζάκη. Επιπλέον ξεχωριστής ομορφιάς τοποθεσία αποτελεί ο Δημοτικός Κήπος, ένα πάρκο που βρίσκεται πάνω από την όχθη του Δούναβη, με θέα στον ποταμό και στα όρη Μάτσιβ.

Ενθουσιασμό και συγκίνηση μάς προκάλεσε η συνάντηση στη Δημοτική Βιβλιοθήκη με εκπροσώπους της ελληνικής και ρωσικής μειονότητας, που είχαν οργανώσει οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί από το ρουμανικό σχολείο. Ελληνικό και ρωσικό χορευτικό συγκρότημα από παιδιά χόρεψε για μας, ενώ στο τέλος απολαύσαμε και ρουμανικούς χορούς.

Επιστρέψαμε γεμάτοι εικόνες και ευχαριστημένοι από την εκεί παραμονή μας ελπίζοντας οι δεσμοί φιλίας που δημιουργήσαμε να μείνουν διαχρονικοί.

Η επόμενη επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί στο Πόζναν της Πολωνίας στις 28 Νοεμβρίου με μαθητές μας αυτή τη φορά που θα έχουν την ευ-

Αποψη του ιστορικού κέντρου της Βραϊλας.

Φωτογραφία του έργου "Ελλάδα - Βαλκάνια", του Ονούφριου Κασούμη (1958 - 2001), αυτοδίδακτου ζωγράφου που παρέμεινε πολλά χρόνια του βίου του στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Πέτρας Ολύμπου και σε ξενώνες του.

Τα παιδιά στη δίνη των πολέμων

ΔΗΜΗΤΡΗ Ν. ΠΛΟΥΜΠΙΔΗ *

Όσοι μελέτησαν παιδιά που έχουν υποστεί ψυχικούς τραυματισμούς σε συνθήκες πολέμου ή έντονων κοινωνικών αναταραχών κατάφεραν να επιζήσουν και ακολούθως να συνεχίσουν τη ζωή τους, έχουν περιγράψει τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά επούλωσαν τις πληγές τους.

την Ελλάδα έχουμε σήμερα περί τους 2.000 ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες και πολλά άλλα παιδιά με τις οικογένειές τους. Οι συνεχιζόμενοι πόλεμοι σε όλο τον πλανήτη αλλά και οι προσφυγικές ροές, κάνουν επίκαιρο το ερώτημα πώς τα κατάφεραν τα παιδιά σε παλαιότερες πολεμικές συρράξεις. Δεν είναι τυχαίο ότι μελετητές αυτού του ζητήματος όπως η Φλώρα Χόγκμαν και ο Μπορίς Σύρουλνικ (με πολλά έργα του μεταφρασμένα στα ελληνικά) είναι και οι δύο Εβραίοπουλα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που μετά τη σύλληψη των γονιών τους βρέθηκαν μόνοι τους στη νότια Γαλλία και επέζησαν χάρη σε γαλλικές οικογένειες συνδεδεμένες με την αντίσταση.

Το πρώτο ερώτημα που τίθεται είναι χάρη σε ποιους θεσμούς, σε ποια δίκτυα αλληλεγγύης, χάρη σε ποια "περάσματα" ανάμεσα στα δίκτυα εχθρικών καταστάσεων κατάφεραν να επιβιώσουν. Όλοι γνωρίζουν ότι οι καταδιωγμένοι χρειάζονταν πρώτα τροφή, ρούχα και στέγη, ένα περιβάλλον διατεθειμένο να τους συνδράμει, ενώ τα ψυχικά τραύματα σπάνια έλαβαν άμεση φροντίδα.

Στη συνέχεια εξετάζουμε τον βαθμό κοινωνικού αποκλεισμού που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν. Η ένταξη στο σχολείο είναι ιδιαίτερα σημαντική για το μέλλον αλλά και την ψυχολογία ενός παιδιού. Οι επιτυχίες στη σχολική και αργότερα την κοινωνική ζωή επιτρέπουν σε αυτά τα παιδιά να πατήσουν σε ένα πιο στέρεο έδαφος και να αφήσουν πίσω του χάος του τραύματος, όχι όμως χωρίς ψυχικό πόνο δύσκολο ορατό και προσμετρήσιμο. Ο Στανισλάς Τόμκιεβιτς στο βιβλίο του "Κλεμμένη εφηβεία" λέει: «Αν η κοινωνική δυσχέρεια προσαρμογής (παραπρωματική συμπεριφορά, ψύχωση, βαριά νεύρωση, αδυναμία βιοπορισμού) συνοδεύεται

πάντα από τεράστιο ψυχικό πόνο, το αντίθετό της μπορεί να ισχύει εξίσου: Ο συνεχιζόμενος ψυχικός πόνος είναι συμβατός με μία ικανοποιητική ή και εξαιρετική κοινωνική προσαρμογή». Ο τρόπος που τα παιδιά αυτά χρησιμοποίησαν την όποια στήριξη τους δόθηκε και προχώρησαν τη ζωή τους, αναδεικνύει επίσης τη σημασία για τη μελλοντική τους πορεία του ιδιαίτερα εξατομικευμένου "παιχνιδιού" ανάμεσα στους τραυματικούς και προστατευτικούς παράγοντες. Η στήριξη, η αλληλεγγύη, η παρουσία δοτικών ενηλίκων και άλλων παραγόντων επιτρέπουν την κατάκτηση ασφαλών ψυχικών ισορροπιών του παιδιού οπότε και το τελικό αποτέλεσμα παύει να είναι ευθέως ανάλογο προς το βάρος των τραυματισμών.

Στην Ελλάδα, όπως και στην Ισπανία, τα τραύματα του εμφυλίου πολέμου καλύφθηκαν αρχικά από την βαθειά σιωπή που, σχεδόν πάντα, συνοδεύει την επούλωση των εμφυλίων συγκρούσεων. Τα τελευταία χρόνια και σε απόσταση «ασφαλείας» για ανθρώπους που διανύουν την έκτη ή έβδομη δεκαετία της ζωής τους, άρχισαν να εμφανίζονται τα σχετικά βιβλία και μαρτυρίες. Σε αυτές τις μαρτυρίες διακρίνουμε ότι τα καλά πρώιμα οικογενειακά βιώματα, η αυτοπεποίθηση που γεννά ένα σχετικά ασφαλές περιβάλλον, δημιουργούν ένα είδος ψυχικής παρακαταθήκης που προστατεύει ψυχικά το παιδί όταν βρεθεί "στο μάτι του κυκλώνα". Αυτό αφορά κυρίως τα μεγαλύτερα παιδιά, άνω των 5 ετών, που βιώνουν εντονότερα τα γεγονότα και τους τραυματισμούς. Ένας μηχανισμός άμυνας που έχει αναφερθεί από τους περισσότερους είναι η σταδιακή και τμηματική συνειδητοποίηση των τραυμάτων, που μπορεί μάλιστα να

εκτείνεται σε μεγάλο διάστημα (π.χ. πρώτα δέχομαι ότι λείπει ο πατέρας μου και πολύ αργότερα ότι έχει σκοτωθεί). Το παιχνίδι που καταφεύγει το παιδί, συχνά σε στενή χρονική συνάφεια με τον τραυματισμό, έχει επίσης προστατευτικό χαρακτήρα (π.χ. η φωτογραφία με τα αγόρια που κάνουν βουτιές στην μικρή λίμνη που σχηματίστηκε από την έκρηξη μίας βόμβας στη Συρία).

Σε αρκετές μαρτυρίες κυρίως από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο γίνεται αναφορά σε συμπεριφορές που επαναλαμβάνονται αργότερα και αποτελούν ένδειξη βαθύτερων, «θαμμένων» ψυχοτραυματισμών της παιδικής ηλικίας. Η καχυποψία ή η υπερπροσαρμοστικότητα μπορεί τότε να βοήθησαν τα παιδιά στην επιβίωση τους και σήμερα να αποτελούν αιτία ενόχλησης, ψυχικού βάρους και ρήξεων με το περιβάλλον, οδηγώντας κάποιες φορές στην αναζήτηση θεραπείας. Τις βαρύτερες επιπτώσεις είχαν τα παιδιά που οι εξωτερικοί τραυματισμοί επέδρασαν σ' ένα πιο εύθραυστο υπόστρωμα - βεβαρημένη κληρονομικότητα, πλήρης απουσία ή σοβαρές ανεπάρκειες της οικογένειας, κακά υποκατάστατα της οικογένειας. Δεν έχουμε προφανώς τη μαρτυρία όσων παιδιών δεν μπόρεσαν να επιζήσουν και όσων δεν θέλησαν ποτέ να αγγίξουν τα παλιά τραύματα. Κάποια από τα παιδιά επέζησαν και προχώρησαν στη ζωή χάρη σε ιδιαίτερες ατομικές ικανότητες που τους δίνει, κατά τον Μπ. Σύρουλνικ, χαρακτηριστικά ενός "ψυχο-Ζορό". Ο Αμπάς έφυγε μόνος, 12 ετών, πεζός από το Ιρακινό Κουρδιστάν, έμαθε την τέχνη του υδραυλικού στην Τουρκία συνέχισε στην Ελλάδα και επέστρεψε πρόσφατα ως επιτυχημένος επαγγελματίας στη χώρα του.

Σε ό,τι αφορά το βάθος των τραυματισμών και στη συνέχεια των μηχανισμών επούλωσης δεν είναι δυνατό να έχουμε μία συνολική εικόνα, για τον απλό λόγο ότι πρόκειται για μηχανισμούς πολυδιάστατους, σε διαρκή αλληλεπίδραση με το περιβάλλον και σε μεγάλο βαθμό ασυνείδητους.

Η αφήγηση αυτών των τραυμάτων γίνεται είτε για λόγους θεραπείας είτε σε περιόδους όπου η κοινωνία έχει θετική στάση απέναντι στα όσα έγιναν τότε, όπως συνέβη στην Ελλάδα μετά το 1981 και την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Η όταν επιχειρείται ένας απολογισμός της ζωής. Ο Σ. Τόμκιεβιτς εξηγεί γιατί σιώπησε ως τα 48 του χρόνια: «Αν σιώπησα, αυτό δεν οφείλεται τόσο στις φρικαλεότητες που έζησα στα στρατόπεδα... αλλά κυρίως στον μαζικό χαρακτήρα των φόνων που έζησα στη Πολωνία... Δεν ήθελα να μιλήσω για τα σαρκικά μου βιώματα γιατί ντρεπόμουν: Οι ψείρες, η βρωμιά δεν είναι πράγματα που λέγονται και δεν μίλησα γι' αυτά σε κανένα. Από ντροπή επίσης δεν μπορούσα να εκφράσω τον ψυχικό μου πόνο και συνήθισα από την αρχή να ελαχιστοποιώ την οδύνη...».

Δεν μπορεί να υπάρξει αφήγηση και ακόμα περισσότερο μαρτυρία γι' αυτά τα τραύματα αν ο ακροατής δεν είναι σε θέση να κατανοήσει, να συναισθανθεί αν όχι και να συμπάσχει για όσα αποκαλύπτονται στην αφήγηση, αλλιώς τα τραύματα μένουν βουβά και ανέκφραστα. Βλέπουμε πόσο λίγο μας αφορούν εικόνες από καταστροφές που κατακλύζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, με εξαίρεση εκείνες που αγγίζουν προσωπικές μας χορδές.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στο ψυχοτραυματικό δυναμικό που εμπεριέχει η σημερινή κοινωνική κατάσταση στη χώρα μας: οικονομική αβεβαιότητα για τις περισσότερες κοινωνικές ομάδες, μεγάλη μετανάστευση των νέων, συνταξιοδοτική αβεβαιότητα, νέες μορφές κοινωνικότητας - ακατανόητες για τους παλιότερους, χιλιάδες πρόσφυγες που με την παρουσία τους αυξάνουν τα αμυντικά αντανακλαστικά των περισσότερων... Πρόκειται βέβαια για μία δυναμική εν κινήσει και επομένως τα θετικά ή τα τραυματικά της αποτελέσματα διαμορφώνονται καθημερινά.

* ο Δημήτρης Ν. Πλουμπιδής είναι καθηγητής Ψυχιατρικής στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τον 19ο, κυρίως, αλλά και τον 20ό αιώνα σε κάθε τσίρκο της εποχής, αλλά και σε περιφερόμενους θιάσους παρουσιάζονταν, ως αξιοπερίεργα, άνθρωποι με σπάνια σωματική διάπλαση, η οποία συνήθως προκαλούνταν από γενετικές ανωμαλίες.

ΓΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 6ο

Πόνος και εκμετάλλευση...

Τα δύστυχα, δύσμορφα αυτά άτομα έπαιρναν από τους εκμεταλλευτές τους παράξενα ονόματα, ανάλογα με το παρουσιαστικό τους, περιστοιχίζονταν από εντυπωσιακά μυστηριακά

σκηνικά και φανταστικές ιστορίες για την προέλευση και τη συμπεριφορά τους και συχνά επιδεικνύονταν μέσα σε κλουβιά. Στις περισσότερες περιπτώσεις υποχρεώνονταν με τη βία να κάνουν σόου μπροστά στον κόσμο για ώρες, ενώ σπανιότερα κατέληγαν

σε αυτήν την εξευτελιστική εργασία ως μόνο μέσο για την επιβίωσή τους, αφού η αναπηρία τους εμπόδιζε να ασκήσουν κάποιο άλλο επάγγελμα. Τραγικές ιστορίες ατέλειωτου πόνου και ισοπέδωσης της ανθρωπίνης υπόστασης...

🔥 Το διάσημο τσίρκο "Ringling Bros and Barnum & Bailey" - "Το μεγαλύτερο σόου της γης" ιδρύθηκε το 1919 και όργωνε αμέτρητες πόλεις επί δεκαετίες, δίνοντας αναρίθμητες παραστάσεις με θηρία, ακροβάτες, κλόουν και, κυρίως, τους εντυπωσιακότερους ανθρώπους - τέρατα...

🔥 Ο "ψαλιδοχέρης", άτομο με ανωμαλίες στον σχηματισμό των δακτύλων των χεριών, αλλά και των ποδιών, άλλο ένα τραγικό θύμα εκμετάλλευσης...

🔥 Η "Γυναίκα χωρίς χέρια", σπάνιο θέαμα για τα μέσα του 19ου αιώνα, χόρευε και τραγουδούσε επί ώρες για να ευχαριστήσει τα περίεργα και αδηφάγα πλήθη...

🔥 Ο Πασκουάλ Πενόν, ο "άνθρωπος με τα δύο κεφάλια" γεννήθηκε στο Μεξικό το 1862 και μεγάλωσε σε τσίρκο με ατέλειωτες παραστάσεις, επιδεικνυόμενος ως απόκοσμο τέρας...

🔥 Γίγαντας (γυναίκα) και νάνος (άνδρας), ένα διαφορετικό ζευγάρι που δεν περνούσε απαρατήρητο...

🔥 Η "Γυναίκα με τα 4 πόδια" γύρω στο 1900, διέθετε 4 κάτω άκρα, μαζί με 2 σεξουαλικών οργάνων. Εκτός από ατραξιόν σε τσίρκο, η Ζοζεφίν Κορμπέν παντρεύτηκε το 1887 και γέννησε 5 φυσιολογικά παιδιά...

J. WOOD, PHOTO., 208 Bowery, N. Y. *Miss Coradine Norman*
November 8, 1880

🔥 Τα σιαμαία αποτελούσαν ανέκαθεν προσφιλείς, και προσοδοφόρο θέαμα για κάθε τσίρκο που σεβόταν τον εαυτό του. Σε αυτή τη φωτογραφία του 1880, η Μίλλυ και η Κριστίν Μακ-Κού, σιαμαίες μαύρες αδελφές που χόρευαν και τραγουδούσαν προς τέρψη του κοινού...

🔥 Η "Γυναίκα-ελέφαντας" με τεράστια διογκωμένα πόδια, ίσως λόγω προσβολής από τροπικά παράσιτα, τραβούσε τα βλέμματα των περιεργών και "φυσιολογικών" ανθρώπων...

🔥 Το "παιδί - λύκος" που προφανώς έπαυσε από υπερτροφία, περιφερόταν επί πολλά χρόνια σε τσίρκο της Αγγλίας, στα μέσα του 18ου αιώνα, συχνά μέσα σε κλουβί...

🔥 Η Ελα Χάρπερ, γνωστή στον χώρο του λαϊκού θεάματος του προηγούμενου αιώνα με τ' όνομα το "κορίτσι - καμήλα", λόγω της περιεργής κλίσης των ποδιών της...

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *MICROMERIA juliana* (Μικρομέρια η ιουλιανή) ή *SATUREIA juliana* (Σατουρέια η ιουλιανή). Αλλα συνώνυμα του βοτάνου είναι *Thymos tragoriganos* και *Satureia montana*.

Πολύκομπο

Στη χώρα μας το συναντούμε με διάφορες ονομασίες όπως Τραγορίγανος, Τραγορίγανη, Θρύμνη, Κατσιδόχορτο (στην Ήπειρο), Υσσώπος ή Εσώπος (στην Κεφαλονιά - αλλά δεν έχει καμία σχέση με τον *Hyssopus officinalis*), Κυπαρισσάκι, Εσαφο (στην Αττική), Άγριο τσάι (στη Θήρα), Αγριορίγανη (στα Κύθηρα), Τροχαλίσιο τσάι, Ριγανούλα.

Ανήκει στην οικογένεια των Χειλανθών. Είναι φυτό πολυετές, ποώδες (το ύψος του κυμαίνεται από 10 έως 40 εκατοστά) και αυτοφυές. Είναι τριχωτό, γκριζού χρώματος και αρωματικό. Φυτρώνει σε ακαλλιέργητους τόπους, ανάμεσα στους βράχους και σε οχισμές των τοίχων. Το συναντούμε κατά δέσμες, σε τόπους ανατολικούς, γιατί το φυτό αγαπά τον ήλιο και αναπτύσσεται μόνο σε ηλιόλουστα μέρη. Είναι σαν στάχυς περίπου θαμνώδες. Τα φύλλα του έχουν μήκος από 3 ως 8 χιλιοστά, σχήμα γραμμοειδές - λογχοειδές, μέχρι προμήκη, ακέραια, όχι μυτερά, με άκρες αναδιπλωμένες. Στεφάνη 5 χιλιοστών, πορφυρή. Άνθη κατά σπονδυλώματα με 4 ως 20 μικρά άνθη. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα και επικονιάζονται από τα έντομα.

Βλαστοί πολλοί μαζί, ίσιοι, όρθιοι. Κάλυκας λευκός τριχωτός. Στεφάνη ρόδινη. Το Πολύκομπο χρησιμοποιείται ως καρύκευμα στη μαγειρική όπως η ρίγανη ή το θρούμμι.

Αρωματίζουμε με αυτό ξύδι και ελιές θρούμμιες. Συνδυάζεται με ψητά κρέατα, όσπρια, μαρινάδες, σάλτσες, ομελέτες, άσπρα τυριά, σαλάτες, νερόβραστα κλωρά κουκιά και ωμά

λαχανικά.

Ιστορικά στοιχεία

Το Πολύκομπο ήταν γνωστό χάρη στις έντονες αρωματικές του ιδιότητες από την αρχαιότητα. Οι Διοσκουρίδης (το συνιστούσε κατά της υπερκλωρυδρίας και κρουολογημάτων), Αέτιος, Παύλος Αιγινήτης και μεταγενέστερα ο Νικόλαος Μυρεψός αποδίδουν στο φυτό ένα σωρό θεραπευτικές ιδιότητες και τα κείμενά τους συμφωνούν απόλυτα με τις χρήσεις που είχε το βότανο στη λαϊκή ιατρική τις τελευταίες δεκαετίες. Το όνομα του βοτάνου προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις "μικρός" και "μέρος" και αναφέρεται στα φύλλα και τα άνθη του φυτού.

Στις αγροτικές περιοχές θεωρούσαν πως το Πολύκομπο έχει τις ίδιες περίπου θεραπευτικές ιδιότητες με το Θρούμμι (*Satureia thymbra*).

Οι λαϊκοί θεραπευτές το χρησιμοποιούσαν υπό μορφή ροφήματος κατά της υπερκλωρυδρίας (ξινίλες), τα έλκη του στομάχου και του δωδεκαδακτύλου, για τους εντερικούς σκώληκες, τη ναυτία των ταξιδιωτών, τη γρίπη, τη βρογχίτιδα και γενικά τα κρουολογήματα.

Οι Richards και Bush το συνιστούσαν κατά των ίδιων παθήσεων όπως και οι Castor Duranpte (1602) και Lamery (1760). Το συνιστούσαν ακόμη ο μεν Castor Durante κατά των χοληραιοειδών διαρροιών, όπως και κατά της ναυτίας των ταξιδιωτών, ο Lamery για τις ίδιες αρρώστιες που το αναφέρει ο Διοσκουρίδης

και η λαϊκή παράδοση, χρησιμοποιώντας το σε πολλές συνταγές του, που αναγράφει στο φαρμακοτεχνικό σύγγραμμα του ή μόνο του σαν αφέψημα ή έγχυμα ή με άλλες δρόγες ή με σιρόπι. Κατά τον Μεσαίωνα το φυτό ήταν γνωστό με την ονομασία Τραγορίγανος και ειδικά κατά την περίοδο της Σχολής του Σαλέρνο διατηρούσε αυτή την ονομασία.

Στην Κρήτη το βότανο το αποκαλούμε Πολύκομπο ή Κυπαρισσάκι, ενώ στους Ανατολικούς νομούς το έλεγαν Πετρόχορτο. Το πουλούσαν οι γυρολόγοι γιατί το θεωρούσαν πολύτιμο βότανο για το στομάχι. Χρησιμοποιούσαν τους ανθοφόρους αποξηραμένους βλαστούς του φυτού. Η ονομασία Πολύκομπο (ή Κομπόχορτο όπως το αποκαλούσαν στο Μεραμβέλλο), οφείλεται στο γεγονός ότι τα φύλλα του φυτού είναι στο μίσχο κατά αποστάσεις, εν είδη χάντρας ή κόμπου.

Συστατικά - χαρακτήρας

Είναι έντονα αρωματικό, φαρμακευτικό και μελισσοτροφικό φυτό.

Απ' αυτό λαμβάνεται αιθέριο έλαιο με απόσταξη από τα άνθη, φύλλα και κλαδιά και την καλύτερη ποιότητα τη δίνουν τα αποξηραμένα φυτά. Το αιθέριο έλαιο περιέχει βερβενόλη 11,8%, θυμόλη 10,8%, οξείδιο καρυφυλίνης, βορνεόλη 9,3% και μυρτενάλη 7,1%.

Άνθιση - Χρησιμοποιούμενα μέρη - Συλλογή

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα αέρια μέρη του φυτού τα οποία συλλέγουμε κατά την άνθισή του, τον Ιούνιο και Ιούλιο. Ξηραίνεται στη σκιά. Οι σπόροι του φυτού ωριμάζουν από τον Αύγουστο μέχρι τον Σεπτέμβριο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το υπέργειο τμήμα θεωρείται διουρητικό, λιθοδιαλυτικό και αντιυπερκλωρυδριακό. Στην Κρήτη, θεωρείται ιδιαίτερα αποτελεσματικό βό-

τανο για τις πέτρες στα νεφρά και την ουροδόχο κύστη και σήμερα χρησιμοποιείται πολύ σε βοτανικά μείγματα ή μόνο του για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Το αφέψημα του φυτού χρησιμοποιείται κατά της ξινίλας του στομάχου, πεπτικών ελκών, εντερικών σκουληκιών, κρουολογήματα και ναυτία ταξιδιωτών.

Δρα ως ορεκτικό και βοηθά στη κώνεψη εξουδετερώνοντας τα αέρια. Αυξάνει την εφίδρωση και έχει αποχρεμπτική δράση.

Διεγείρει και τονώνει τον οργανισμό και ωφελεί σε ζάλη.

Είναι χρήσιμο σε διαταραχές του οργανισμού λόγω υπερβολικής ζέστης. Το συμπυκνωμένο αφέψημα του φυτού είναι καλό υπακτικό. Βοηθά σε πονόλαιμο και πονόδοντο.

Σε επίθεμα (με κοπανισμένο το φυτό) βοηθά εναντίον των τσιμπημάτων μέλισσας. Οι κομπρέσες από φύλλα είναι ωφέλιμες για ηρηξίματα και ναυτία. Διεγείρει τη μήτρα και το νευρικό σύστημα.

Το έλαιο του φυτού χρησιμοποιείται σε εξωτερικές πληγές ως επουλωτικό. Λίγες σταγόνες από αυτό στο μπάνιο, μας τονώνει και αναζωογονεί την λειτουργία των γενετικών αδένων.

Το αφέψημα σε γαργάρες δρα επουλωτικά σε πληγές του λάρυγγα και του στόματος.

Παρασκευή και δοσολογία

Για θεραπεία από πέτρες στα νεφρά ή την ουροδόχο κύστη το βότανο παρασκευάζεται ως αφέψημα. Βράζουμε 6 γραμμ. από το ξηρό βότανο σε 2,5 φλιτζάνια νερού για 10 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε το μισό το πρωί και το υπόλοιπο το απόγευμα για 10 ημέρες.

Προφυλάξεις

Το βότανο διεγείρει τη μήτρα και καλύτερα να το αποφεύγουμε κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Δεν έχουν αναφερθεί άλλες παρενέργειες του βοτάνου, κατά συνέπεια προσέχουμε μόνο να μην ξεπερνάμε τη συνιστώμενη ημερήσια δοσολογία.

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skounatsos11@gmail.com